Dmitrij Bilenkin

Síla silných



DMITRIJ BILENKIN (1936) je dnes jedním z nejuznávanějších autorů sovětské sci-fi literatury. Vzděláním je geochemik a řadu let pracoval jako publicista v odborném tisku. Žije v Moskvě a mimo jiné je i autorem několika populárněvědných publikací. Ve vědeckofantastické literatuře debutoval roku 1958, od té doby napsal desítky povídek a novel.

Poslechnou hvězdy jeho hlasu,
roztřese měsíc jeho hvizd,
před věčným zákonem však času
si svojí silou není jist.

A. S. Puškin

1 / BEZ ZÁBRAN

Ve tmě předsíně sotva slyšitelně skřípl zámek. Spáč sebou trhl a probudil se. Za okny dozrávala noc, vzdálené pouliční svítilny vysílaly do pokoje pošmourné odlesky. Všechno bylo známé a k nepoznání jako vlastní tvář, bledě se mihotající v zrcadle naproti němu.

Zaskřípění se opakovalo. Někdo se vytrvale snažil rozlomit bytelný švýcarský zámek. Člověk vyskočil z postele, trhavými pohyby si navlékl šaty, nervózně vytrhl zpod polštáře pistoli a po špičkách se připlížil ke dveřím. Že by to přece jen byl zloděj? Zostřený čich zachytil pach tabákového kouře. Za dveřmi někdo kouřil. Není to policie, ta by sem vpadla s rachotem, ani zloděj, ten by si při páčení rozhodně nezapálil. Srdce se mrákotně zalklo, zmalátnělé tělo se pokrylo lepkavým potem strnulosti. Takhle si pro člověka přijdou! Takhle si přijdou a potom… Každý kluk ve městě věděl, co se s unesenými stane, jak dlouho a trýznivě je noční „přátelé pořádku“ vyřizují.

Ne, jeho přece ne, jeho ne! Popadl knihovničku, svižně ji vynesl do předsíně a nastojato zapřel o dveře.

Jenže tohle je odklad, pouhý odklad! Uštvaně se rozhlédl, vyběhl na balkón a naklonil se přes zábradlí. Tváře se dotkl noční chládek. Deváté patro, balkóny v řadě pod sebou. Když se pověsí na rukou a zhoupne se, může seskočit na ten dolní. Nic na tom není, prostě skok v záklonu ve výšce čtyřicet nebo padesát metrů.

Donutil se přehodit nohu přes zábradlí. Tmavá propast se zhoupla proti němu, vzdálené pouliční lampy se rozpily v chvějivé kalné skvrny. Prsty mu stáhla křeč. Nemůže, nedokáže to! Tohle není pro čtyřicetiletého vysokoškolského učitele.

Ale dokáže! Vždyť zrovna zdvihl příšerně těžkou, knihami nacpanou knihovničku. Tělo jako by mu někdo vyměnil. On, Anton Guez, nikdy neměl tak velké a jisté tělo, které si poradí s každou překážkou a jak se zdá, dokáže i nemožné. Teď ho volalo a přikazovalo: dolů, dolů!

Z předsíně sem dolehl tlumený hluk. To vybičovalo jeho vědomí. Přešvihl se přes zábradlí, zavěsil se rukama, zhoupl se jako kyvadlo a

když jeho nohy směřovaly ke zdi, skočil. V příštím okamžiku už stál na cizím balkóně. Všechno se zdálo velmi jednoduché. Pro koho jednoduché?

Na přemítání nebyl čas. Dolů! Sedmé, šesté, páté, čtvrté patro. Lehkost, s níž to všechno dělal, připomínala sen. Ale nebyl to sen. Cítil kovový chlad mřížoví balkónů, dlaně z nich odíraly rez, paže se napínaly pod tíhou těla, nohy se pokrčily při každém dopadu, který bolestivě narazil do chodidel. Na nedozírné fasádě se blýskal ledový odraz okenních skel, kolem kterých letěl, a to vše v něm vyvolávalo příjemný pocit, jaký člověk ve snu nemívá. Ale jak to dokázal, on, který nikdy nebyl žádným gymnastou a vůbec sportovcem? Vida, dokázal to. Člověk kolikrát ani pořádně nezná vlastní možnosti.

Při dalším skoku zavadila noha o květináč, stojící na širokém zábradlí, ten s dutou ranou dopadl na podlahu balkónu a rozsypal se. A jakoby v odpověď na tu ránu, která se rozlehla do nočního ticha, se z ospalé teplé hloubky bytu ozval dávivý zvuk splachované záchodové mísy. Guez v podřepu ztuhl na podlaze balkónu. Otevřeným oknem jasně slyšel spěšné, zmatené kroky poplašeného obyvatele bytu. A přestože každé zdržení bylo nebezpečné, málem se rozchechtal. Ten člověk, dříve než střemhlav vyrazil ze záchoda, svědomitě spláchl!

Proboha, hysterický výbuch, to by tak ještě scházelo! Jako opice sklouzl na balkón pod sebou. Sláva, to už je první patro! Nad ním se vznášela hustá koruna stromu, clonící světlo pouličních lamp. Země se dala dole spíše tušit. Bylo to nějakých… vždyť to je totéž jako skočit do propasti!

Skočil. Tvrdý náraz mu projel celým tělem, mrštil jím na ruce, napřažené kupředu, ale to všechno nestálo za řeč. Guez okamžitě vyskočil. Třásla se mu jen trochu kolena, nic víc.

Je volný.

Ne! Dveře domu bouchly a tři muži s klobouky naraženými do čela a tvářemi ztuhlými napětím v sádrové masky se vrhli k místu, kde stál. Guez vyrazil podle zdi budovy. Ulici mají plně v moci, tam ho lehko dohoní autem. Jen aby to stihl, za průchodem je změť dvorků a slepých uliček a nejsou tam lampy. Jen aby to stihl! Teď začnou střílet. Nezačnou, potřebují ho živého, aby z něho něco

vytáhli a vymlátili. To udělají, jestli ho chytí. Proboha, ta zeď se táhne pořád dál jako v nějakém těžkém snu, a konec nikde!

Roh, průchod, temno, konec. Pohroužil se do spásné tmy. A vykřikl. Vyrazili proti němu dva, bezhlučně se vynořili ze tmy, stejně černí jako ona, stejně nepřemožitelní, s děsivým zábleskem štěrbinek bělma v nezřetelných tvářích. Uměli zatáhnout leč! Po uprchlíkovi se vztáhly dlouhé, jakoby gumové ruce. Vzadu už duněly boty pronásledovatelů.

A tu v Guezovi jako by něco vzplanulo a vybuchlo. Uhodil toho předního, ten se bez hlesu skácel. Tou ranou se zbavil strachu, omámení, všeho. Byl z něj rázem někdo jiný, ne intelektuál, vlastně ani člověk ne. A pro toho nového Gueze pět protivníků nic neznamenalo. Rána prudkým švihem, tělo nepřítele se zlomilo. První se v tu chvíli už sesouval na asfalt. Teď se obrátit, vytrhnout pistoli, tři záblesky za sebou, tři kulky, rachot v uších — a konec! Věděl, že teď už je po všem, že může utíkat, nebo třeba jít krokem, když bude chtít, protože teď už ho nic nemůže zastavit.

Věděl to a vykročil klidně. Jako hromadu odpadků překročil těla těch, před nimiž se třáslo celé město a před chvílí také on, a ještě asi sto kroků šel klidně, bez myšlenek, bez citů. A potom…

Něco s ním smýklo k jakési ohradě, prsty drásaly nehoblovaná prkna, žaludek se mu zvedl až do krku, noční nebe se nad ním zatočilo jako černě dunící zvon.

Člověk nesmí zabíjet.

Nesmí zneužívat sílu.

Nesmí ovládat jiné a potlačovat je.

Panebože!

Nebe se točilo stále pomaleji. Guez pozdvihl ztěžklé ruce a prohlédl si dlaně. Byla na nich špína a krev, krev a špína.

Co je to s ním? Proč by nesměl zabíjet ty zrůdy?

Teď věděl, že se to může a musí, ale lépe mu proto nebylo.

Jenže rozbouřila snad někdy perspektiva takového boje jeho svědomí? Nepřipravoval se snad v duchu i na tohle? Připravoval. Tak proč má tec! pocit, jako by ztratil domov, důstojnost a čest?

Volnost, to je to slovo! Hned první rána v něm uvolnila neznámou temnou sílu. Zábrany padly. A co bylo nejpřekvapivější,

jakási droboučká částečka jeho duše se zpila tou náhlou svobodou, v níž je všechno povoleno.

Ano, ale co je na tom tak hrozného? Dobro musí mít pěsti, takové jsou podmínky. To je stejná pravda, jako že je dnes šestnáctého května…

Šestnáctého května koncem druhého megachronu.

Z ulice se ozvalo vytí policejní sirény. Guez se zachvěl. Co je to za pojem – megachron? Dnes je šestnáctého května tisíc devět set… proboha, jakého vlastně roku?

Policie!

Jak předpokládal, tělo ho bez reptání poslouchalo. Byla v něm ohromná, dosud nevyplýtvaná síla, jako by to nebyl on, Guez, kdo právě sešplhal z devátého patra, vyřídil holýma rukama dva darebáky a potom zastřelil ostatní. Běžel, aniž se díval pod nohy, věděl, že běží správně, i když netušil, kam. Byl Guez, byl Guez, ale to tělo nebylo jeho a výčitky svědomí také ne, nebo přesněji řečeno nebyly tak docela jeho. Není to přece jen nějaká poblouzněná snorealita?

Megachron, teď zase snorealita. Anton Guez – jménem si byl jist, ale ten Guez…

Zlehka přeskakoval plůtky, kolem se míhaly tmavé barabizny kolonie a hučící transformátorovny, někde zamečela ve chlívku koza. Mrakodrapy v centru zuřivě plápolaly reklamami, šikmé duhové záblesky osvětlovaly louže kolem pouličních hydrantů, všechno tu bylo od dětství známé.

Až na něj. A on už začínal chápat, proč. Zpomalil a zatočil do nějaké špinavé uličky. Mohlo to být třeba tady, a vlastně kdekoli, jestli je jeho dohad správný. Ze tmy vystoupil obrys dokořán otevřených dveří, držících se na jednom závěsu. Přistoupil k těm pokřiveným, zlehka skřípajícím dveřím, bahno mu pod nohama zajiskřilo mihotavými pablesky.

A město zmizelo.

2 / HROZBA Z PLEJÁD

A město druhého megachronu, zamořené nenávistí, zmizelo, jako by nikdy ani nebylo.

Guez se ocitl v prostorné místnosti, jejíž jedna stěna byla celá

otevřená a proudilo odtud zlatavé, mihotavé světlo. Tam venku tekla mezi skalnatými břehy řeka, vydechující oheň, a přes ni vedl křišťálový můstek, podobný zledovatělé měsíční duze.

Vrátil se domů, ano, vrátil se domů. Tohle je Země v pátém století třetího megachronu. Tamto byla také Země, ale na konci druhého megachronu. Minulost toho druhého člověka se pomalu vzdalovala, bledla, rozplývala se v paměti. Jenže…

Pohlédl na své ruce a nespatřil ani krev, ani špínu. Jejich stopa mu ale zůstala v duši. Vnitřní zábrany padly, je schopen dělat to, co člověk jeho doby dělat nemá a nesmí. Všechno je v pořádku, psychoinverze proběhla úspěšně.

Vykročil ke srázu, tam, kde byl žár a záře. Nad ohnivou řekou se vznášelo předivo výparů, které se zlehka převalovaly. Vzduch byl plný šramotu. Občas se tekuté zlato začalo vařit a svítivé vzory se splétaly do nových obrazců, z lávy čišel hrozivý, vznešený klid, můstek se nad ní vznášel jako nehmotná duha, po níž smrtelníku není dáno přejít, ale byl tu a přejít se po něm dalo, a v tom příslibu bylo vítězství krásy. Propast uhrančivě přitahovala. Duha k sobě vábila jinak. Vznášela se nad propastí jako sen, jako fantazie. Ale vše dohromady to tvořilo jediný celek, který člověk ani neuměl pojmenovat, chtěl jen stát a dívat se.

A Guez se díval – totiž vlastně ne Guez, samozřejmě – Anton Polynov, tak se ve svém světě jmenoval.

Zadní kapsu mu něco nadouvalo. Pistole! Anton se zachvěním vytáhl z kapsy ten precizní zabíjecí nástroj a upřel na něj oči jako na jedovatou falangu. Pistole mu poklidně ležela na dlani a jeho v první chvíli napadlo, že by ji měl zahodit co nejdále do ohnivé průrvy, aby po ní nezůstala ani stopa. Byla to však cenná muzeálie, a tak ji po chvíli váhání strčil zpátky do kapsy.

Nad žárem a září propasti se stále stejně nehmotně vznášel duhový můstek.

Třetí megachron, opakoval si Anton jako zaklínadlo, třetí megachron. První trval milióny let, člověk a jeho předkové se živili lovem a sběračstvím, neznali rozvrstvení na bohaté a chudé. Druhý megachron, to bylo dvanáct tisíciletí pastevectví a obdělávání půdy, ruční a na sklonku megachronu i zmechanizované pracovní nástroje,

státy a třídy. A pět století třetího megachronu, století uskutečněného komunismu.

Jsem člověk pátého století třetího megachronu, opakoval si s úlevou a spěchem, mezi mnou a Guezem leží bezedná propast staletí, jeho minulost je mi vzdálená jako křižácká tažení. Já vím, jak ovládat všech pět stavů psychiky, a nevím, co to je probouzet se ve strachu uprostřed noci. Ne, vím, teď to vím. Ale tenhle strach je třeba vyhnat. Strach ano, ale vzpomínku na něj ne.

Donutil se odtrhnout pohled od zlatavé propasti, vydechující oheň a světlo, a přešel na vzdálenější konec místnosti, kde podle svého očekávání našel terminál kybertronu. V duchu vyhledal volnou výrobní buňku, vybral si tu nejjednodušší a nejhrubší práci, která se nabízela, přeběhl prsty po kontaktních klávesách a zavřel oči. Okamžik, a stal se něčím, o čem se nemohlo ani zdát Guezovi z konce druhého megachronu, kdy se už lidé naučili rychle měnit materiální svět, ale dosud nedovedli přetvářet svůj vnitřní. Byl na Marsu, viděl řezy v hnědé hornině, ozářené malým studeným sluncem, viděl i to, co je v nich ukryto. Do nepoddajného kamene se zatínaly drápy desítek mohutných ramen, mozek řídil ten soubor výkonných strojů a současně se do něj vtěloval, zápolil s horou, vnímal vše, co vnímaly jejich perceptrony, i temnou vodu, blížící se z hlubin, kterou bylo třeba odvést, i směr rudných žil, i odpor hmoty drcené v atomy, i napětí odlučovacích polí, i nepoddajnost přemísťovaných skal, a ještě mnoho dalších věcí, pro které na konci druhého megachronu neexistovaly ani názvy. Při téhle práci člověk nabýval ztracené jednoty s pracovním předmětem, překonával dřívější odcizení, tak škodlivé pro svalstvo i psychiku, mohl všechno udělat sám od začátku až do konce a zanechat na každém výrobku otisk své osobnosti, aniž by něco sám sobě nalhával. Kyberneti mohli samozřejmě pracovat i sami, ale člověk vkládal do jejich práce své nápady a vynalézavost, svou inspiraci, a tak se každá práce proměnila a stala se na oplátku člověku tím, čím byla bájnému Antheovi země – zdrojem síly, kterou z ní každým dotykem čerpal.

Konečně Anton uspokojeně vydechl a odpojil se od kybertronu. Chladné stěny marťanského lomu z jeho vědomí postupně vymizely, svaly mu lehce trnuly, ale byla to příjemná únava z práce. Vědomí se

pročistilo a osvěžilo. Teď byl připraven na další.

A jeho připravenost ihned našla odezvu. Stěna se rozevřela jako vchod do stanu a dovnitř vstoupil člověk ve strohém fialovém simonu. Guez v dávných letech by mu nehádal víc než padesát let. Ale Anton si povšiml příznaků nejméně tří regenerací, a tak ho přímé držení těla, svalnatá pevnost obnažených rukou ani jas očí, lesknoucích se jako měňavý vodní proud ve vráskami sotva dotčené tváři, nemohly splést. Návštěvníkovi muselo být něco kolem půldruhé stovky let. Starý muž nedbalým pohybem uzavřel výhled na ohnivou řeku a zatímco se stěna zatahovala, vyvolal v rohu krb se zkříženými poleny, která se hned vzňala, jakmile nad nimi přejel dlaní. Potom, aniž stále ještě věnoval Antonovi pohled, se svezl na lavičku, která jako by mu vyklouzla z podlahy naproti. Anton se přistihl, že se na to všechno dívá zčásti očima člověka minulosti, kterým ještě nedávno byl, a zcela obvyklé chování venkovní stěny, krbu a nábytku v něm vyvolává dětský úžas jako nějaké zázraky. I když co může být obyčejnější a prostší než ovládání součástí embryodomu, reagujících na myšlenky.

„Posaď se.“

„Víš, Arongu, vlastně bych se rád před tebou postavil do pozoru.“

„To chápu,“ droboučké vrásky se stáhly do hvězdiček ke koutkům očí, jak se Arong usmál. „Byla to dobrá psychoinverze. Ale stejně si sedni.“

Anton se posadil na stoličku, která pod ním v tom okamžiku vyrostla. Ne bez údivu si povšiml, že se jeho i Arongův slovník změnil, dokonce hlasy jim zněly jinak. Ostatně tak to má být. On teď musí mluvit jinak a Arong mu pomáhá si na ten nový a nezvyklý stav zvyknout. Všechno bylo v pořádku, ale když si Anton ten pořádek uvědomil, měl z něj pocit tak tísnivý, že se posunul blíže k Arongovi.

„Dotazy?“ řekl starý muž, jako by si jeho pohybu nevšiml.

„Jenom jeden. Chápu, že situace pro inverzi musela být jednoznačná. Ale proč právě konec druhého megachronu?“

„Každý z nás se podobá některému ze svých předků, a nejenom tváří. Ukázalo se, že tobě je duchovně nejbližší Andrej Polynov, který žil koncem druhého megachronu a zabránil vypuknutí

Soverňského šílenství.“

„Jasné. Další dotazy nemám.“

Proti všemu očekávání, jak se zdálo, Arong nespěchal. Seděl vzpřímeně, ale tančící stíny prohloubily jeho vrásky, takže vypadal opravdu staře. Starobylé plápolání ohně a hřejivé praskání polen vytvářelo iluzi, že se čas obrátil zpět, že je jako kdysi příslibem požitku z dlouhého rozhovoru člověka s člověkem, ať už známým nebo neznámým. Jenže on, Anton Polynov, nyní pokračovatel díla svého proslulého předka, o ten požitek teď nadlouho a možná navždy přijde.

Aronga zřejmé napadlo totéž a jeho klidně zářící oči potemněly jako jezero před podzimní nepohodou.

„Teď k věci,“ zamnul si zimořivě ruce, natažené k ohni. „Antone Guezi, ano, Antone Guczi, budoucí říšský gente, jste připraven ke druhé inverzi. Nerozmyslel sis to, Antone?“

„Teď, když jsem se zbavil vnitřní zábrany, neselžu. Jaképak zbytečné řeči!“

„Na Plejádách se mluví květnatě, musíš si zvykat. V rámci tréninku mi zevrubně a v duchu druhého megachronu vylož vzniklou situaci.“

Anton se zamyslel.

„Je složitá a prostá zároveň. Problém vznikl na přelomu třetího megachronu, kdy byl objeven D-princip a vzdálené hvězdy začaly být snadno dostupné. Nastalo rychlé dobývání jiných planetárních soustav. Lidstvo opustilo svou pozemskou kolébku. Ale kde je světlo, tam je i stín. Dokořán otevřených dveří Galaxie využili i ti, kterým nevyhovoval vítězící řád společenské obnovy, když na Zemi prohrávali, uchýlili se do vesmíru, prohlásili se za fundamentalisty a přirozené strážce ‚odvěkých hodnot lidského ducha‘. Vytvořili si vlastní stát na Plejádách. Vývoj se rozdvojil. Plejádská federace, později Plejádská říše, se od Svazu hvězdných republik izolovala a dějiny se tam vydaly jinou cestou. Nám to nevadilo, v Galaxii je dost místa pro všechny. Lidstvo na tom dokonce získalo, protože se v okamžiku přelomu zbavilo mnoha konzervativních a dosud nebezpečných živlů. Klidně bychom v sousedství s fundamentalisty žili i dál. Nyní se však celá situace prudce a hrozivě změnila. Při

vykopávkách na jedné ze svých planet objevili fundamentalisté starobylou základnu Předchůdců a na ní zbraň, nebo něco, co by se zbraní mohlo stát. Ta věc funguje, to je všechno, co o ní víme. Jedno náhodné zapojení, jeden jediný impuls vyhodil z oběžné dráhy kolem planety měsíc větší než náš. A to je všechno, nato veškeré zmínky o nálezu z jejich zpravodajství zmizely. Zato ale — a to je velice výmluvné a znepokojivé – začalo rozněcování vášní. Obyvatelům Říše vtloukají do hlavy, že jejich předkové bojovali za štěstí všech světů, že my jsme bezmezně zákeřní, že ‚ďábel a bůh společně existovat nemohou', že ‚krev a půda' volá, že my spřádáme zlověstné plány a budujeme jednu hvězdnou eskadru za druhou. Z toho vyplývá, že sázejí na zbraň Předchůdců. Jaké má možnosti, jak funguje, jak dalece se dá vyrábět hromadně a do jaké míry je nebezpečná, to nám není známo. Ale protože nedošlo k žádnému projevu nepřátelství, bylo by vyslání zvěda činem proti sobě samým, proti mravním a etickým normám, které jsou pro společnost tím, čím je pro jednotlivého člověka svědomí. Ovšem nevyslat zvěda znamená zůstat v nevědomosti. Jak tedy tohle ‚ostří nože' přejít? Přihlásil jsem se ke zrušení vnitřních zábran. Přihlásili se i další. Když to budou okolnosti vyžadovat, půjdeme až do konce. Ale kdy? Zčásti jsem už člověka dávné minulosti pochopil, zčásti jsem se jím už stal. A víš co? Vlastní síla, naše síla mi teď připadá jako bezmocnost. Je třeba dělat to, co bez váhání dělali naši předkové, a to hned, než bude pozdě!“

„A ty jsi přesvědčen, že naši předkové při volbě prostředků nikdy nezaváhali?“

Bylo to vyřčeno měkce, ale Anton ucouvl, jako by dostal ránu.

„Promiň,“ zašeptal. „Kdyby byli naši předkové v prostředcích tak nevybíraví, nebyli bychom samozřejmě tím, čím jsme. Řekl jsem hloupost.“

„Jen se neomlouvej. Inverze musí mít nějaké důsledky. A druhá připomínka. Situaci jsi vykreslil správně, ale patricijové, ke kterým máš patřit, mluví obvykle ve větších kudrlinkách. A teď k nejbližší budoucnosti. Odpověď na tvé pochybnosti je tohle.“

Odkudsi ze záhybů svého simona vylovil Arong kuličku, která svou barvou a vzhledem připomínala ztuhlou sraženinu černé

mlhoviny nebo dýmu. Kulička se chvilku převalovala po otevřené dlani a pak znehybněla.

„Co je to?“

„Špionážní družice. Věcička prakticky neviditelná, je moc těžké ji najít. Ale předpokládali jsme, že se musí objevit, hledali jsme pečlivě, a jak vidíš, našli jsme ji. A nebude zřejmě jediná. Takže to, že sedíme u krbu,“ usmál se Arong smutně, „není náhoda. Kybertron je teď vypnutý a všechno ostatní také. Ještě dva tři kroky tímhle směrem a obávám se, že se octneme v jeskyni. Co se dá dělat, náš rozhovor není určen pro uši Plejáďanů.“

„Ale proč, proč potřebují špionážní družice? Vždyť vědí, že žádná společenská tajemství nemáme, jen osobní.“

„Vědí, ale nevěří, protože společnost, stejně jako člověk, posuzuje jiné podle sebe. Nedokážou si ani představit, že vaše příprava je soukromá iniciativa – jestli to tak můžu říct – několika občanů Svazu, a proto nemusí být zveřejněna. Rada to vzala na vědomí… také v soukromém rozhovoru. Ano, síla je buď morální nebo ničivá, nic mezi tím. A to za určitých situací vede k těžkým rozporům.“

„Ale když oni použili…“

„Ano. Akce vyvolává reakci. Tenhle zákon už musíme potvrdit. Teď je čas, abych tě seznámil s ostatními. Pojďte dál!“

3 / LIDÉ KRUHU

Vešli a mlčky se všichni tři usadili. Na Antona je nikdo zvlášť neupozornil, ale ten přesto zachytil proud jejich vypjaté pozornosti, zaměřený na sebe, a sám se také pokusil proniknout do jejich vnitřního bytí. K ničemu to nevedlo. Každý se neprodyšně uzavřel, jako by už byl na Plejádách. A tak Anton viděl jen to, co viděly jeho oči.

Starší muž by ve kterékoli skupině lidí třetího megachronu vyvolal zvýšený zájem. Byl pomenší, pevně stavěné, ale přihrblé postavy. Každým pohybem dával najevo naprostou lhostejnost ke svému okolí. Nevzrušený pohled jeho matně hnědých očí byl obrácen dovnitř častěji, než bývá zvykem. Vypadalo to, že se nit jeho vnitřně zahloubaných úvah nepřetrhne ani tehdy, když se zpříma dívá

na toho, s kým mluví. Ještě podivuhodnější než přihrblost bylo, že se kolem jeho snědé tváře s tvrdě vysedlými lícními kostmi šplhal obláček kouře ze zahnuté dýmky.

„Tam se kouří," vysvětlil ledabyle a uvelebil se jako vtělený klid.

Ten druhý připadal Antonovi zpočátku jako kluk. Ale byl to Pygmej, opravdový Pygmej, jeden z těch, kteří se až do konce druhého megachronu v nepřípustných džunglích Afriky živili lovem. Lehce namodralá barva kůže ovšem prozrazovala, že je Rigelan – hvězdopřesídlenec nejméně ve třetí generaci.

Nejvíce však Antona ohromila dívka, jemná krása její tváře a téměř dětské tělo, graciózní v každém pohybu, které by člověk mimoděk chtěl chránit před každým poryvem větru, jak vypadalo křehce. Tak by snad mohla vypadat víla, ale byla to víla žhavého jihu, lesní žínka z Hindustánu s očima smutné kouzelnice, černýma jako noc. Přes rameno měla dívka zavěšený ilyr, nejmagičtější nástroj, jaký kdy lidstvo vymyslelo.

Zvláštní, pomyslel si Anton nechápavě. Ta sem tedy opravdu nepatří. Ta by měla stát na duhovém můstku a probírat se strunami ilyru.

V odpověď na jeho myšlenku vylétly dlouhé řasy hněvivě vzhůru.

„Jmenuji se Uma a ty nemáš pravdu! Kdo z nás dvou se méně hodí? Ty, který ses nedokázal uzavřít, nebo já, které jsi neporozuměl?" Dívčina úzká dlaň jako loďka odrazila od prsou. „Vysvětlím ti to. Jsem z kasty páriů, té nejnižší a nejopovrhovanější, jaká kdy na zemi byla. Náš pouhý stín znečistil bráhmánovu potravu i jeho samého, nemohl potom vstoupit ani do vlastního domu, dokud se příslušně neočistil. Naše novorozence strkala matka ve svém ubohém příbytku do díry, kterou zasypala suchou trávou a zakryla kamenem, aby děťátko neukousali komáři, mouchy a krysy. Mléko se té uštvané ženě ztratilo tak za měsíc nebo za dva, a pak byla naší potravou kaše z kořínků. My dívenky jsme od šesti let kromě práce začaly obšťastňovat muže a netrpělivé chlapce. A tohle trvalo více než tři tisíciletí. Co je proti tomu pár století našeho megachronu? Nikdo není odolnější než my. Tvoje minulost je možná lepší, ale my jsme na tu svou nezapomněli a máme s fundamentalisty své účty."

„Promiň,“ řekl Anton v rozpacích. „Mé city jsou tedy odhaleny. Vidíš, že v nich nebylo přání se tě dotknout.“

„Jenom nevědomost,“ pokývla Ulma. „Vidím a přijímám to. A řeknu víc – mohla bych se stát tvou sestrou i bez Kruhu.“

„To není možné.“

„Pro Umu to možné je,“ namítl Arong. „Ale ať se představí i ostatní.“

„Gent Lü-Bang, čimandr filozofického stupně, k vašim službám,“ představil se přihrblý muž, vyndal z úst dýmku a obřadně se uklonil.

„Yul Knight, syn prvopatricije,“ protáhl se Pygmej znuděně a lenivě v křesle a šibalsky mrknul. „Rozmazlený kluk, nic víc. Tam na Plejádách budu vypadat jako liliově bílý příslušník nejvyšší rasy. Umě, když ji potkám, rozkážu, aby mi zatancovala, a nějaký takový čimandr… Jaký je ostatně původ slova čimandr?“

„To slovo,“ odpověděl Lü-Bang s neochvějným klidem, „pochází ze zkráceného spojení slov ‚činitel‘ a ‚mandarin‘. Přičemž to druhé slovo si neračte vysvětlovat jako název ovoce. Byl to staročínsky hodnostář, kterému tak začali říkat Portugalci pro obsahovou shodu se sanskrtským ‚matrín‘ – poradce. Doufám, že má odpověď vznešeného patricijova syna uspokojila.“

„Vysvětlení bez úklony je jako nápoj bez sklenice!“ pronesl Yul povýšeně. „V našem rodu nemáme rádi všelijaké ty vědátory, filozofy, básníky a podobné mudrlantské poskoky. Tím spíš, když jsou to žluťoši. Ale já jsem výrostek, ve všech nuancích rodokmenů a hierarchie se ještě nevyznám, a tak ti to promíjím. To tuhle bajadérka, to je něco jiného… Heleď, kočičko, pobav mě!“

Antonova ruka sebou škubla. Uvědomil si, že je schopen, teď už je schopen drzouna mimovolně uhodit. Ale jeho hněv byl ihned vystřídán obdivem k Yulovi, který se tak úžasně dokázal vpravit do své odporné role. Vypadá to, že ho předběhli a stihli už absolvovat druhou inverzi, která umožňuje člověku být někým jiným, než je ve skutečnosti. Uminy oči také zaplály rozhořčením, ale hned nato byly už zase pokorné a oddané jako oči pejska, na kterého písknul pán. S povolným, mnohoslibným úsměvem sňala dívka z ramene ilyr, vyndala nástroj, blýskající se perletí a křišťálem, z pouzdra, tvář

měla náhle přísnou a soustředěně strnulou jako reliéf z tmavého bronzu. Ta proměna byla stejně blesková jako pohyb jejích prstů po klávesách a strunách ilyru. Zazněl táhlý, zpěvavý zvuk, tak krásný a silný, že z Yulovy tváře sám od sebe zmizel povýšený úsměšek, Anton mimoděk pokročil kupředu a Lü-Bang upustil dýmku. Anton nikdy nic podobného neslyšel. Uhrančivý zvuk sílil, rozpínal se, rostl a strhával s sebou vše viditelné i skryté. Uma trhla hlavou, její černé vlasy sklouzly po nahých ramenou a rty vydechly: „Do kola, do kola!“

A totéž přikazovala i melodie. Anton, Yul Knight a Lü-Bang uposlechli. Arong ustoupil do stínu a jako by se rozplynul za mihotavou clonou. Zůstali teď čtyři. Vytvořili kroužek, seděli tak, že se navzájem téměř dotýkali koleny. Nebylo už vůbec nic jiného než hudební vize, než oni sami, než odlesky ohně na jejich tvářích. Melodie byla hlasitější, chvějivější a hmatatelnější, Umina jemná tvář se napjala, temně zářící oči byly ještě ohromnější a ještě černější, neviděly nic a viděly vše, zatímco prsty klouzaly po ilyru stále rychleji a rychleji, až se vibrující struny a celý ilyr potáhly matně jiskřivým stříbřitým oparem. A tu se objevil Kruh.

Vznášel se mezi sedícími, světle zářil a neurčitě pulsoval. Každý z nich jako by na Kruh vrhal stín a tam, kde stín dopadl, bledlo světlo do žlutavých odstínů, v každém stínu jinak. Chvílemi se zdálo, že ta tmavá místa mají tendenci zmizet, rozplynout se ve zlatistém rytmu Kruhu, ale cosi tomu vytrvale bránilo. Hlas ilyru byl teď tišší a něžnější. Umina levá ruka se vztáhla nad kruh, pravá dál poletovala po strunách. Dívčino obočí se stáhlo ke kořeni nosu, její pohled znehybněl. Pulsace světla se začala vyrovnávat, jako by rozvážné pohyby dlaně zklidnily vlny. A tu všichni sedící naráz mimoděk vydechli a vzali se za ruce, jen Uma zůstala mimo. Její rty se bez hlesu pohybovaly, ale v každém z nich zněla slova:

Zlo nás chce mít v moci, v moci,
vane sem chlad noci, noci,
duše ztrácí jas, jas,
smrt je blízko nás, nás.
Víc ať září kruh, kruh,

blíž ať stojí druh, druh.
Jeho čistá tvář, tvář,
to je kruhu zář, zář.
Teď každého z nás, z nás,
poznáš líp a snáz, snáz,
každou ze svých cest, cest,
máš teď vždycky nést, nést,
v sobe duši mou, mou,
já zas duši tvou, tvou.
Věčný slib ti dám, dám,
nebudeš už sám, sám,
vždy je s tebou kruh, kruh,
vždy je s tebou druh, druh.

Posledními slovy, tak prostými, až dětsky naivními jako říkadlo, Uma ukončila svůj zpěv a uzavřela řetěz podaných rukou. Kruh teď zářil jasným, stálým světlem, vznesl se jim nad hlavy a v jeho jasu všechno kolem na okamžik vybledlo. Antonovo tělo ztratilo pocit zemské přitažlivosti, a když se zrak i tíže vrátily, spatřil sám sebe pod hvězdně rozprostřeným nebem jako bosého a nahého hošíka uprostřed zarosené louky nad srázným břehem tůňovitě nepohnuté řeky, která hvězdnaté nebe chladivě opakovala. A nebyl tu sám, stáli všichni čtyři bok po boku kolem ohníčku, který hořel bez jediného zachvění, tři chlapci a děvče, byl jimi a oni byli jím, a nebylo většího štěstí než takhle stát a hledět jim do tváří a vdechovat svěží vůni trav, pociťovat teplo ohně, poslouchat nevýslovné ticho Země a hledět na vesmír nad sebou a vnímat znepokojivou, jim však ničím nehrozící blízkost vodní hlubiny, v níž nehnutě zářil hvězdný výšleh Kuřátek, tak vzdálených a teď už tak blízkých Plejád. Byl v tom klid Země, klid semknutých těl i duší. Znal je všechny tři jako sám sebe a oni znali jeho, byli si teď bližší než bratři a sestry. Cítili se bezstarostní jako děti a přitom věděli, co je čeká, a v jejich tělech jako by pulsoval jediný proud krve. Pevnějšího spojení nebylo a být nemohlo. Tam na Plejádách se jejich cesty rozejdou, každý z nich bude muset možná nejednou změnit tvář a jméno, ale přesto se teď navzájem okamžitě poznají v jakýchkoli šatech a v jakékoli podobě,

vždycky jeden druhého najdou, ať je osud rozvane jakkoli daleko, budou stále jako prsty jedné ruky, připravené, až to bude třeba, sevřít se v pěst, tihle chlapci a tohle děvče, děti Země, děti lidstva, které se naposled spolu setkaly, které se před hodinou ještě neznaly, ale teď jsou nerozlučitelné a dokud žijí, dokud dýchají, také doufají.

Jejich objetí trvalo, a byl tu s nimi plamen ohníčku, zapáleného před milióny let jejich předky, věčná Země a věčné nebe, vůně zrosené trávy a nehlučně plynoucí řeka – to vše, čím bude lidský rod žít, ať nad ním září jakékoli hvězdy.

Trvalo to snad okamžik, snad století. Konečně Uma nesmírně pomalu sundala ruce z ramen svých přátel a hubená holčičí hruď jí poklesla v táhlém vzdechu, a v tu chvíli se ocitli před vyhaslým krbem, dívce ležel u nohou zapomenutý ilyr a ona, jako by se právě probudila, se pro něj shýbla.

Ti čtyři mezi sebou už nevyměnili ani slovo, slova už mezi nimi nebyla nutná, jenom Yul sotva znatelným pohybem pohladil ilyr.

Ze tmy se vynořila Arongova postava.

„Poslední dobrá rada pro vás, ale možná i pro mě samotného."

Odmlčel se a bystře se zahleděl do jejich tváří. „Brzy tu už nebudete a obyvatelstvo Plejád se rozšíří o čtyři osoby. Není vaše starost, jak k tomu dojde, jakým způsobem zaznamenáme všechny údaje o vás do paměti jejich UM, jako by tam byly odjakživa. To není podstatné…"

Arong podmračeně shrnul k sobě dohořívající polena, a dříve než se vzňala, vlil odlesk řeřavých uhlíků do jeho očí červeň.

Docela jako pemer, pomyslel si Anton se zachvěním, docela jako pemer!

„Důležité je něco jiného," napřímil se Arong. „Už jste museli leccos vydržet, když jste se zbavovali zábran, abyste se nelišili od obyvatel Plejád a byli připraveni na všechno. Tam to bude ještě těžší, a vy to víte. Měli jste ale čas se zamyslet nad tím, co není na první pohled zřejmé? To, čím žijeme, se může obrátit proti nám, a náš protivník s tím počítá. Zdáme se jim slabí ne proto, že mají novou, nesmírně účinnou zbraň a my ne, dokonce ani ne proto, že jsme vymýtili a zapomněli pradávné válečnické návyky. Kořen je ještě hlubší. Síla společenského zla je v tom, že nezná žádné zábrany a

zákazy, zatímco vše, co stojí proti němu, musí své prostředky volit, jinak to zdegeneruje ve stejně velké zlo. Na první pohled je takové sebeomezování zhoubné, ale celé naše dějiny dokazují, že mimo morálku je každé naše vítězství chvilkové, nepevné a zničitelné, že za vnější slabostí dobra se skrývá zdroj nepřemožitelné síly. Vy máte za úkol nejen dozvědět se všechno o nové zbrani. Mnohem důležitější je, aby ti tam na Plejádách pochopili, kdo má skutečnou sílu. Prokažte ji, donuťte je vystřízlivět, pak nedojde ani k zabíjení. Bezbranní, porazte ozbrojeného!“

4 / OTEC A SYN

Malý kotouč Alcyony, dosahující sotva poloviny slunečního, se skláněl k západu, ale bodavá bleděmodrá záře dosud nezeslábla. Přímočará geometrie ulic a náměstí Avalonu, táhnoucích se až k obzoru, jí byla zalita tak, že ani tmavé stíny nic neukrývaly. Věže, špice, spirály a kupole budov se vypínaly vzhůru a do všech stran rozhazovaly to rezavé světlo démantovým třpytem hladkých ploch i záhybů, zatímco chudší domy, pokud nebyly překryty stíny mrakodrapů, se cukrově bělaly. Stejně zářivé paprsky Alcyony zalévaly muže na otevřené verandě, který s vysunutým spodním rtem zádumčivě pozoroval hlavní město Říše, jako by celé tvořilo obrovskou, jenom jemu pochopitelnou šachovnici, na níž se rozvíjí cizím očím neviditelná, složitá a vzrušující partie. Župan, ozdobený ručně vyšitými draky a s oblýskanými lokty, měl muž na bílých prsou rozhalen, jako by mu bylo dokonale jedno, jestli ho někdo takhle po domácku ustrojeného vidí nebo ne, i když kus dál se vypínal palác samotného padišáha, jehož teleskopická okna byla zaměřena clo všech stran.

„Na smluvenou schůzku s gentem El Schorrem se dostavil jeho syn Yves Schorr,“ ozval se šepot elektronického tajemníka.

El Schorr mechanicky pohlédl na hodinky. Správně. Syn se dostavil s vojenskou přesností.

„Ať vstoupí.“

Když ztěžka vstoupil do stínu místnosti, výraz jeho tváře se nezměnil, jakmile však začaly dveře pokoje klouzat do strany, vystřídal podmračenost otcovský úsměv, díky němuž nabyl jeho

obličej domáckého, téměř dobromyslného výrazu.

„Pojď dál, pojď dál, kapitáne – už kapitáne! Výborně, můj hochu, tak to má být!“

Zdálo se, že úplně zapomněl, že syn za rychlý postup vděčí především jemu, a prohlížel si s nadšením urostlou postavu svého potomka i jeho uniformu s chromolitovými nárameníky, na nichž nad jiskřící spirálou Galaxie vyšlehávaly zkřížené modravé blesky. Yves se v odpověď sotva znatelně rozpačitě usmál. Vteřinu či dvě tak-proti sobě stáli.

„Tvůj sluha by potřeboval seřezat!“ setřel otec laskavým pohybem z rukávu stejnokroje smítko.

„A co dělat s tvým pemerem, aby měl první padišáhův rádce konečně nový župan?“ napodobil ho Yves. „Podívej, jak už je umaštěný.“

Odpovědí mu byl majestátní pohyb, který víc než jakákoli slova nebo distinkce naplnil Yvesa hrdostí na otce, neboť moc, která nedbá na pravidla etikety, je vyšší než ta, která je stanovuje.

„Pojď dál a posaď se.“

Otec lehce postrčil syna ke křeslu, ale dříve než si sám sedl, zapnul lusknutím prstů „zvukový stan“. Otevřený průchod na verandu ihned uzavřela chvějivá vzdušná clona.

„Opatrnost před Pozemšťánky?“ podivil se Yves. „Tady, v tvojí pracovně? Ale, ale!“

„Pozemšťané, aby slyšeli, si musejí nejdřív nechat narůst uši. No, tvoje povýšení musíme oslavit.“ El Schorr natáhl ruku ke starožitnému baru, který se otevřel a zahrál Pochod všech svatých. „Co bys řekl pravé skotské whisky ze Země? Ti Pozemšťana, jak jsi je pokřtil, si za svého boha zvolili počestnost, takže to zřejmě nebude žádná umělotina, ale starý dobrý nápoj svrchovaně abstinentních předků. Na tvé zdraví!“

„Na tvé, tati!“

„Vymysleli jsme se sami, nebo nás vymyslel někdo jiný, to je otázka,“ zamumlal El Schorr, když postavil křišťálovou sklenku. „Kdysi reklama někoho přesvědčila, že opravdový gent musí před všemi nápoji dávat přednost skotské whisky. A vidíš, podrobujeme se tomu rituálu jako pemer, když se na něho křikne. No dobrá, to

jsou všechno hlouposti. Ukaž mi ten svůj ‚bzučák'."

Yvesovy řasy, kterými se tak podobal matce, vylétly nechápavě vzhůru. Po chvilce váhání rozepnul náprsní kapsu a vytáhl odtud váleček podobný starodávné kulce. Špička válečku vydávala matně rubínové světlo. El Schorr stiskl tupý konce a světélko zhaslo. Zašilhal na detektor, ukrytý ve stole, a zaposlouchal se. Jeho tvář, o níž lichotníci mluvili jako o „lví", se vyjasnila.

„Všechno v pořádku," řekl úsečně. „Klidně mohli do toho aparátu zamontovat i záznamové zařízení."

„Zamontovat… kdo vlastně?"

„Strážci pořádku. A třeba ani ti ne, tím se může bavit dost jiných lidí."

„Tati, co se stalo? Mluvíš v samých hádankách."

„Ale hochu, jaképak hádanky! To jsou rutinní, běžné, všední záležitosti. Nalej nám ještě. Tak na co si teď připijeme? Na úspěch, samozřejmě, na úspěch!"

„Na úspěch války."

„Na ten také. A na náš úspěch, na vítězství nás dvou."

„Promiň, nějak ti…"

„Řekni radši: ničemu nerozumím. To bude přesnější a upřímnější. Vidím, že už ti musím ukázán svět bez iluzí, vysvléct ho jako pouliční děvku."

Yves chtěl něco namítnout, ale otcova ztěžklá víčka se cukavě pozvedla a od kolébky známý, milující a hmatatelně těžký pohled ho vmáčkl do křesla.

„Když ovládáš povely a hvězdnou navigaci, neznamená to ještě, že znáš život. Na to, abych tě seznámil s jeho rubem, jsem nijak nepospíchal, ale ten čas, ten čas! Čas a okolnosti. Jsi hrdý na svou uniformu a na to, že patříš do rodu prvopatricijů. Ale odpověz mi, co jsou vlastně zač?"

„Potomci otců zakladatelů," odpověděl Yves bez rozmýšlení, „elita lidstva, která nemohla snést řádění lůzy a vytvořila tady společnost vyvolených."

„Skvěle! Tvá odpověď je vlastenecká, krásná a hloupá. Prvním přikázáním silných ale je: žádný sebeklam! Je čas, aby ses dozvěděl, že naši předkové ze Země utekli, jako se utíká před zemětřesením,

hněvem božím nebo před morem.“

„To mě napadlo.“ Yves se držel, jak se sluší na důstojníka, dokonce vzpřímeněji než obvykle, jako by tím chtěl zahnat svíravý chlad neklidu. „Už dávno jsem měl takové podezření.“

„Jak jsi na to přišel?“

„Jsem přece jenom váš syn.“

El Schorr se zaklonil do křesla a pozorně na Yvesa pohlédl.

„To je náležitá odpověď. No, budeme to aspoň mít tím jednodušší…“

„Ale to neznamená, že otcové zakladatelé neexistovali!“ zvolal Yves zaníceně. Pod tenkou kůží jeho spánku naběhla tenká namodralá žilka. „Vždyť někdo tohle všechno vytvořil! Co na tom záleží, jestli utíkali nebo konali veliké poslání. Důležité je, že dosáhli svého. A my jsme jejich dědicové…“

„A koho vlastně?“ pohlédl na něj chladně El Schorr. „Byla to tuze roztodivná a špinavá sebranka.“

„Sebranka?“

„No ovšem: Finanční magnáti a mafie, legionáři z posledních válek a sedláci s jejich naivním snem o panenské půdě, fanatičtí nacisté, adepti všech náboženství, čistí i nečistí, všechno dohromady. Po nějaké době se z nich samozřejmě vytříbili ti, co za něco stáli. Zametli všechno to smetí a udělali pořádek. Žádně dřívější chyby, žádné žvásty o rovnosti, a tím spíše žádné ‚utlačované masy‘, protože věda a technika zaplaťpánbu pomohla odstranit lidi z výroby. Kyberneti a pemeři, pemeři a kyberneti, ti jsou bezpeční! Pozemšťané jsou mocní, ale zahrabali se v tom svém sebezdokonalování, a tak jsou až do určité doby neškodní. Takže z toho plyne, že si člověk může žít a užívat, no ne?“

„Tati, ale co s tím mají společného naši předkové?“

„‚Proklet aneb požehnán do sedmého kolena budeš‘ – základní zákon života je ti doufám znám.“

„Vítězí silnější!“ napřímil se Yves. „Kdybych tohle neznal, nebyl bych hoden…“

„Byl bys sežrán, to je to celé. Jsi hrdý na své prvopatricijství, na svůj starý aristokratický rod. Ale víš, čím byl jeho zakladatel? Gorilou u pohlavára Triády, jeho otrokem a sluhou!“

„Otrokem žluťocha…“

„Ano. Jednou si nás osedlali. Tahle epizoda je z dějin pečlivě vymazána. Napij se, napij se! Taky jsem slzel do skleničky, když mě tvůj dědeček poučil o našem ‚vznešeném původu‘. Chceš tyčinku? Ne? Správně, nemá cenu si na to zvykat.“

S těmi slovy vytáhl El Schorr z kapsy zaprášenou tyčinku pryskyřice EF, strhl kryt a čichl si. Z tyčinky vyrazil hnědavý obláček, El Schorrovy nosní dírky se rozšířily a zachvěly.

„Tak je to!“ řekl úsečně. „Jedni chtějí získat moc, druzí ji udržet. Tak to bylo a tak to bude, nic nového pod sluncem, i když je plejádské. Každý den, každou hodinu vedu boj, o kterém nemáš ponětí, a když v něm neodrovnám ostatní, odrovnají oni mě. Rozuměl jsi?“

Yves ohromeně přikývl. Intriky u loďstva, kradmé pohledy, náhlá laskavost nadřízených, lichotky a podlézání podřízených, opilé ujišťování o přátelství, které nejednou slyšel od jiných důstojníků, vše, co ze sebe setřásal jako špínu, se mu teď objevilo v novém světle, a jeho to dokonce ani neohromilo, jako by k tomuto novému chápání byl dávno připraven a tíživé prohlédnutí jen oddaloval, dokud to šlo, jako dítě, které si v zápalu hry nechce všímat otravných dospělých s jejich střízlivým řádem a pevně stanovenou cenou každé věci. Měl chuť vykřiknout: „Ne, já nechci!“, ale byl by to výkřik dětské sebelítosti, přání vrátit se k dětské bezstarostnosti, a Yves ho se zachvěním potlačil.

„Pokračujte,“ řekl vyrovnaným bezbarvým hlasem. „Jste můj otec, já váš syn. Kdo je náš nepřítel?“

„Ne kdo,“ zachvěl se El Schorrovi hlas, „ale co. Já jsem dokázal hodně a doufám, že ty nedokážeš o nic méně. A čím to všechno skončí? Ničím. Nebytím. Smrtí. Nebude nic, dokonce ani bolest nebo hrůza. Dokážeš to pochopit? Ne. Mládí se považuje za nesmrtelné. To je obyčejný fígl biologie. Ale pak závoj spadne a…“ Propletené El Schorrovy prsty sebou trhly. „Člověk je jepice, kterou chtějí všichni spolknout. Život je křeč před nebytím, nic víc. Všichni se před tou nemilosrdností chtějí ochránit, ale na výběr mají jen hodně málo prostředků. Stát se zvířetem nebo rostlinou, nemyslet, necítit, nevědět, uniknout do snů drog nebo fantomatiky, rozplynout se ve

všednosti, utěšit se náboženstvím nebo nasládlou filozofií, anebo naplnit život rozkošemi, vyždímat ho do poslední kapky, a pak ať jde všechno k čertu! Nic jiného nikdo neobjevil, ať si Pozemšťánci žvatlají co chtějí. Jsou také smrtelní. Nějaký neschopa a sviňák nás obdařil vše chápajícím rozumem. Neschopa a sviňák! Ať už příroda nebo bůh, to je jedno.“

El Schorr zrudl ve tváři, v očích se mu usadil krutý nenávistný lesk. Župan se mu rozevřel a odhalil zpocená prsa.

Ne, ne! – odtáhl se Yves s lítostí a hrůzou, tohle si přece nemůže myslet, tak se nedá žít! Nějaké východisko tu musí být.

„Ale silný se od slabšího liší tím, že najde východisko,“ řekl El Schorr náhle pevným hlasem. „A to jsem si právě schoval pro nás. Věř mé zkušenosti. Všechno je nesmysl kromě jediné věci. Činnost! Nezáleží na tom, jaká. Hlavní je, aby tě celého pohlcovala, abys neměl volnou ani vteřinu, ani myšlenku. Jsi zklamán? Počkej, pohádka ještě ani nezačala. Moc brzy jsem pochopil, že existuje hlavní, vyšší činnost, při které se člověk necítí jako roztřesené hovádko, ale jako bůh. Ano, bůh! Rozkazovat lidem, hrát si s jejich osudy, v tom je božství. Nesmrtelnost nám třeba dána není, ale všemohoucnost… Něco ti ukážu.“

El Schorr vstal, plácaje ošmajdanými bačkorami přistoupil ke dveřím a natáhl se po tlačítku.

„Sakra, stárnu, zapomněl jsem na stan.“

Vypnul zvukový stan a teprve potom tlačítko stiskl.

„Hej, vy tam! Přiveďte ji!“

Stačil sotva klesnout do křesla, dveře se otevřely a na prahu se objevila dívka, jejíž krása vyrazila Yvesovi dech. A nejenom krása.

„Daisy Grantová, nejpůvabnější herečka mezi Pozemšťany, která tě tak okouzlila, když jsme se dívali na její film. Pojď sem, maličká!“

Dívčina štíhlá postava se zhoupla v pohybu a v Yvesově duši jako by zazněla hřejivá hudba, když udělala ten krok, tak byl lehký, a celá mu ve vzdušném obrysu šatů připadala jako chvějivý plamínek samotného života, který je tak nehmotný, tak malý, tak nechráněný před černým větrem smrti a tak schopný ozářit všechno radostí. Závoj na hlavě jí stíral rysy tváře, ale sděloval cosi nedopovězeného, a dětsky jasná modř očí zpod něj pronikala jako prosba a příslib snad

štěstí, snad pokory. Yvesovy city zavířily. Všechno, co znal dříve, bylo teď maličké a nepodstatné. Strnul a nemohl tomu věřit. Stále se bál, že ten světlý přelud zmizí.

„Blíž, maličká, blíž!“ rozkázal El Schorr. „Klekni si!“

Dívka se před ním poslušně sklonila, kolena se dotkla koberce, přimáčkla jeho vlas svou nevelkou tíhou. Yves vykřikl. Živá Daisy, ale jak, odkud?!

El Schorr s úsměvem natáhl ruku.

„Polib mi ji!“

Dívčina prsa se pohnula. Ladným, poslušným pohybem pozvedla závoj, rty přilnuly k ruce, na tváři měla strnulý, otupělý úsměv, plný pokory.

Yves vyskočil.

„Vždyť je to pemerka! To ne, to ne!“

Namodralé blesky se třpytily na ramenou, v protestu vztažené ruce zkřížily vyřízenou řadu knoflíků na prsou.

„Je to opravdu pemerka.“ El Shorr dívku roztržitě odstrčil, ta se zhoupla zpět a strnula se stále stejným otupělým úsměvem na mladé a krásné tváři Daisy Grantové. „Chtěl jsem ti dát malý dárek, ale vidím, že tě netěší, a chápu tě. Vnější reprodukce přesně napodobuje Daisy Grantovou. Umí se stejně smát, když ji má někdo rád, a plakat, když ji bije, ale všechno to dělá mechanicky, bez duše. Antropoid zůstane antropoidem.“

„Tatí, ať jde pryč, ať jde pryč! Děkuji ti za dárek, ale…“

„Ty chceš opravdovou Daisy, hvězdičku z nebe, co?“ El Schorr se rozesmál. „Vypadni!“ vyštěkl na dívku. „Hej, udělejte jí obyčejné červené oči, jaké má mít!“

Dívka vyskočila a šla, vlastně ne, plula, vznášela se jako Daisy. Yves se odvrátil.

„To nic,“ El Schorr nasadil vážný a velitelský výraz. „Doufám, že brzy před tebou bude stát originál. Sedni si, uklidni se a poslouchej! Tohle všechno nestojí za řeč…“

5 / KLADENI SÍTÍ

El Schorr znovu zapnul zvukový stan a průchodem na verandu začal jako předtím proudit mihotavý vzduch. Yves naráz vyprázdnil

sklenku, aniž pocítil chuť. El Schorr na něj hleděl s laskavým soucitem a drsnou něhou.

„Takže odvážný galaktický kapitán má citlivé srdce!“ pronesl zvolna. „Nevadí, všechno se může v určitou chvíli hodit. Ostatně, co se týče těch pemerů – víš, co to slovo znamená?“

„Antropoid, fyzická kopie člověka s předem zadanými vlastnostmi,“ hlesl Yves v odpověď. „Loutka, bezduchá loutka!“

„Správně. Ale neptal jsem se na tohle. Pemer pochází ze zkratky PMR – příslušník méněcenné rasy. Tenhle pojem zavedli fašisté. Nepohrdej dějinami. Je v nich vědění, a kde je vědění, tam je úspěch. Rozeberme si situaci. Tady na Plejádách uskutečňujeme dávný sen vyvolených o tisícileté Říši. Ale jako realista musím uznat, že silový i inteligenční potenciál Svazu hvězdných republik je o řád vyšší než náš, a nebýt těch jejich morálních náhubku, které si sami nasadili, byl by s námi rázem konec. To všechno je nesnesitelné, i když po určitou dobu nijak nebezpečné. Teď se situace změnila. Máme zbraň Předchůdců a víme, jak ji použít. Ještě poslední rozhodující zkouška, a pak ji použijeme. Potom celé to krásné – no prosím – a úžasně chytré – taky souhlasím – stádo naženeme do svého chléva. To je předem vyřízená věc, jestli to nezvrtáme, ale doufám, že ne. A tady se otevírají zajímavé vyhlídky pro nás. Možná sis už položil otázku, proč ten tvůj starý, i když ne hloupý otec filozofuje, chodí kolem dokola a přednáší ti čítanková i nečítanková poučení. Je to tak?

„Ano.“

„Chci, aby tě prostoupila myšlenka,“ řekl El Schorr tiše. „Ne abys ji prostě pochopil nebo jí uvěřil, ale aby tě celého ovládla. Jaká, o tom trochu později. Zatím… Jsi ochoten mě ve všem následovat?“

„Tati, tahle otázka je zbytečná. I tak jsem…“

„Nemyslím tohle. Ale až do konce, kdyby se měla celá Galaxie zhroutit, až do konce…“

Temné velitelské oči se od Yvesa neodpoutaly ani na chvíli. Yves se pod tím pronikavým pohledem napřímil a oddaně strnul jako před samotným padišáhem, jenom ve spáncích mu zvonivě, ohromeně, vesele bušila krev.

„Ano!“

„Dobře. V téhle skříňce je uschována hrst země. Ve chvíli

přísahy by se měla pokropit krví. ‚Krev a půda!‘ To jsou nesmysly pro malé děti. Bez téhle veteše se obejdeme. Pro začátek ti označím místa, která budeš navštěvovat s vypnutým bzučákem.“

„Jak to, s vypnutým? A co rozkaz? Agenti Pozemšťanů…“

„Vypneš tu mašinku, co odchytává myšlenky, a objevíš se tam, kam Pozemšťané určitě polezou. Dokud není kolem zbraně všechno jasné, je jejich rozvědka nebezpečná a my musíme její akce překazit. Síť už je připravena a teď do ní vložím svůj článek. Tebe. Budeš volavka, důstojníček, který semtam v duchu vyžvaní nějakou tu informaci. Nejspíš se na tebe někdo napojí, a toho pak chytneme. Zařídíme to tak, aby mu všichni ostatní Pozemšťánci spěchali honem na pomoc. Ať ta jejich morálka zase jednou pracuje proti nim! Pak zatáhneme síť – a je to.“

„Ale proč já…“

„Protože jejich psychika je dobře vyvinutá a zkušeného agenta prokouknou razdva. Ale to není to nejdůležitější. Co jsi teď? Důstojník, jakých je hodně. A čím se staneš? Hrdinou, který pochytal a odhalil Pozemšťany! O to už se postarám. Yves Schorr bude slavný a známý. A to je nesmírně důležité právě teď, kdy se má určit, kdo bude velitelem tvého Rozhodného. Ostatně, má stejnou posádku jako dřív?“

„Ne. A vlastně jsem si s tebou o tom chtěl promluvit,“ setřásl ze sebe Yves rozpaky. „Dochází k nepochopitelným přesunům. Přišli nějací noví lidé a nejsou všichni… no, kompetentní. Vždyť je to nebezpečné! Právě před válkou…“

„Ach, Yvesi! Ty jsi opravdu ještě děťátko,“ vzdychl El Schorr. „No dobrá, to si řekneme potom. Nejdříve strategie. Tak tedy – o válce je rozhodnuto. Zvítězíme. A potom, potom,“ snížil El Schorr hlas, „začíná to hlavní. Lidé, planety, celá Galaxie v rukou! Všemohoucnost na dosah!“ Ruce s nateklými žilami se sevřely. El Schorr neodbytným pohledem sledoval, jaký dojem učinila na syna jeho slova. Yves hleděl na otce nadšeně, pln zmatku, nadšení i hrůzy, na spánku mu splašeně tepala namodralá žilka.

„Ale nad tebou, nad tebou je přece padišáh!“

„Ano, správně. Jak jsem na to mohl zapomenout?“ El Schorr se uvolněně zvrátil do křesla a rozesmál se. „Je to tak hloupé! Máme

Říši, a v jejím čele stojí padišáh. Co se dá dělat, to je dávný ústupek muslimským fundamentalistům. A to si myslíš, že když položím na lopatky ne nějakého padišáha, ale celou Galaxii, budu dál olizovat jeho nejsvětější střevíc, posázený pitomými drahokamy? Co takhle dynastie Schorrů, ta by se ti nelíbila?“

Jakkoli byl Yves připraven na to poslední, osudové slovo, jeho vědomí jako by omráčil hrom a všechno kolem pokryla na okamžik mlha. On jako následník trůnu! Zalapal po dechu.

„Ale to není všechno,“ dolehl k němu jako zdáli triumfující otcův hlas. „To ještě není myšlenka, jenom cestička k ní. Všemohoucnost! Nám dvěma se podřizuje Galaxie! Jsi jejím vládcem a bohem. Nejlepší vědci, básníci a malíři Hvězdných republik polezou k trůnu po kolenou. Daisy, tu opravdovou Daisy, povalíš do postele. Nebo že bychom se o ni podělili? No, no, no, dělám si legraci! Bude mi sloužit intelekt celého lidstva. A já moc dobře vím, k čemu je Říše dobrá a jak ji využít! Ti naši idioti si z ní kovali zbraň, ale až zvítězí, nedokážou si ti troubové představit, co s ní udělat. Věčné ‚ňam, ňam‘, to je jejich ideál. A ti blahoslavení Pozemšťané použili sílu rozumu ke zdokonalování rozumu a člověka, jako kdyby to k něčemu potřeboval. Já vrhnu všechen rozum na vesmír a obrátím ho naruby jako kapsu. Hledat, hledat, proniknout do jiných galaxií, jiných kosmů, kam možná odešli Předchůdci! Vyslechnout všechny ty broukooké nebo vůbec bezoké! Není možné, aby se někde nenašla nesmrtelnost! Já dosáhnu toho prvního, ty nebo tvůj syn toho druhého. A možná že to stihnu sám. Věčný vládce a bůh! Rozumíš? Chápeš to? To je ta myšlenka, ten ideál, k tomu nás vedly dějiny, k tomu je nutná moc! Na tisíce, milióny nebo snad miliardy let vládce a bůh! Proto je třeba, aby nám všichni lidé padali k nohám, k tomu vedou všechny životy i smrti, vrcholy vědy a umění, celé dějiny. Kdo přede mnou se toho odvážil? Nikdo! Vstaň, můj hochu, ať tě políbím.“

Yves se toporně zvedl. Polibek zazněl jako výstřel. El Schorr syna pustil a padl do křesla. Jeho planoucí pohled zhasl, hlas mu teď zněl suše a stroze.

„Tak tedy – kdo má zbraň Předchůdců, ten ovládá vesmír. Prozradím ti tajemství. Bude instalována na Rozhodném. Ano, ano,

na tvé lodi, hochu. Z toho vyplývají všechny moje manévry a šibování s posádkou. Ostatní taky nejsou hlupáci, každý chce tu zbraň dostat do ruky, ale s tvou pomocí je přechytračím. Mezi těmi ‚nekompetentními' jsou i moji lidé. Loď budeš řídit ty, právě ty. To ostatní potom. A teď jdi. Dole na tebe bude čekat můj čimandr. Ten tě uvede do správné duševní kondice a spolehlivě zablokuje vzpomínky na tenhle rozhovor. Do toho, můj hochu, a svatá Alcyona ať tě provází!"

Yves se rozkolísaným krokem pohnul k východu. El Schorr ho provázel pohledem bez úsměvu. Když se dveře zavřely, otřel si čelo rukávem županu, chvíli unaveně otálel, pak přešel ke stolu, vytáhl zásuvku, odpojil kontakty a vyndal malou obrazovku. „Podívám se, synáčku, co sis vlastně myslel. Jestli jsem se zmýlil…," potřásl hlavou. „Ne, nemohl jsem se mýlit!"

A přece se mu ruka, kterou stiskl tlačítko, zachvěla. Obrazovka se rozsvítila. El Schorr si ji netrpělivě přisunul před oči.

Ano, první náraz. Trochu rozpaky, trochu údiv. A tohle byl skutečný výbuch. To víš, hochu, dovídat se o životě pravdu není příjemné. To nic, to nic, však si zvykneš. Tvoje tvárná psychika to už všechno přijala. Projevila se příprava. A vůbec, není přece možné žít ve společnosti a nevstřebávat do sebe jejího ducha. Tohle je zajímavá reakce. Má mě rád. A co je tohle? Cha! – romantická zamilovanost. Tak na tohle by člověk přišel i bez čtečky. Ale ten cit je silnější, než jsem si myslel. Jaká to byla duševní bouře, když se ta maličká plazila k mojí ruce a když přišel na to, že je to pemerka! Hochu, hochu, důstojník, a on si sní o nějaké hvězdné krásce. Ale kdo někdy netoužil po nějaké té spanilé princezně nebo princovi. Je smutné přesvědčit se, že nic takového neexistuje. No nic, tuhle lyrickou pasáž vynecháme. Ale! To je mi blesk! Já jako následník trůnu! A tady už je úplný zmatek. Neodhalil jsem se příliš? Ne, chytlo ho to, chytlo. Na okamžik jsem před ním stál jako bůh, černý, oslnivý bůh – asi tak nějak. Strach a vytržení. To je dobře. Sám sebe si jako vládce a boha nepředstavil ani na okamžik. To je také výborné. Ale ta lítost, když jsem mluvil o tom, že odmítám smrt a že lidská existence je nesmyslná. Lítost, úlek, soucit. Tohle jsem snad přehnal… Komu jinému bych to však měl povědět, když ne jemu? Hlavní je, že je se

mnou. Je tu jenom jeden mimovolný poryv odporu a nenávisti — to když jsem se zmínil, že bychom se o tu jeho princeznu mohli podělit. Tak tady se vloudila chybička, to jsem přestřelil. Jsi přece jenom telátko, Yvesi, milé, hodné telátko, i když jsi důstojník! Co se dá dělat, syna si člověk nevybere, a bez tebe to nejde… Na druhou stranu to vlastně není špatné, aspoň mi nebudeš stát v cestě. Infantilita jako daň za protekci. No dobrá. Můj milý, strašně se mi nechce tě do toho zatahovat. Ale musí to být. Nevadí, otrkáš se. Vlohy máš, a zatím je dobře, že s tebou nikdo nepočítá jako se silou. Začínáme velikou věc, velikou! Není možné, aby ve všech těch světech někde nebyla nesmrtelnost. A pak to teprve roztočíme! A ta Daisy je mimochodem moc půvabná. Zvlášť na kolínkách… Proboha, na co to myslím, fuj!

El Schorr málem čtečku odhodil. Ale hned se vzpamatoval a záznam pečlivě vymazal. A je to! Zádně další stopy rozhovoru neexistují. Teď si může i odpočinout.

Pomalým krokem vyšel na verandu a ztěžka se opřel o zábradlí. Alcyona dávno zašla, nebe se třpytilo mihotavým leskem hvězdné mlhoviny, ve které pronikavě a chladně planuly Merona, Elektra, Maia, desítky a stovky menších bílomodrých hvězd. U El Schorrových nohou se stříbřitě lesklo město, to velkolepé hlavní město Plejád, Avalon.

El Schorr zdvihl hlavu a dlouho se díval do nebe. Jeho obličej zchladl. Kolika hvězdám je souzeno zmizet, než se stane jejich vládcem?

6 / KLADENÍ SÍTÍ (pokračování)

Anton hleděl se zakloněnou hlavou na jiskřivé nebe Plejád. Dole spalo ve stříbřitém stínu hlavní město Říše, připravené ke skoku. Jeho spánek byl neklidný, to bylo cítit až do otevřeného okna hotelu. Nad městem se vznášel neviditelný opar snů, bylo možné do něj vstoupit, vcítit se, vžít, ale tenhle mlžný výtrysk emocí nekontrolovaných rozumem nabízel jenom obecnou, nejasnou představu tužeb, obav a starostí tisíců lidí.

Ty ohromné město, jestlipak ti ještě za rok budou svítit všechny hvězdy?

Anton ponuře svěsil hlavu. Kudy na to? Když se bude hodně snažit a vynaloží všechny síly, může do sebe vstřebat zcela jasné snové představy svých sousedů na patře. Ale k čemu to? Tady kolem není nikdo, kdo by o zbrani věděl, a krásné i těžké sny všech ostatních jsou nedotknutelné. Jak zjistit ty, kteří všechno vědí? A prozradí někoho z nich vlna myšlenek a citů, nebo ji všichni zasvěcení mají spolehlivě zablokovanou? Nejspíš ano, dokonce určitě.

Takhle unést padišáha… Proboha, jaké hlouposti člověka napadají, když neví, kudy kam!

Ale nebe tu mají hezké.

Anton přešel pokojem, lehl si na postel, zavřel oči a beze spěchu se soustřeďoval. Pod hladinou tmy nemyšlení, v její ohlušující prázdnotě se nesmírně pomalu a jaksi neochotně začaly rýsovat obrysy tvrdokřídlých stromů a jejich stínů na křišťálově zářící tekuté vodě. Na bělostných deskách dláždění se vynořily mátožné postavy v turbanech i bez nich, lidé se na okamžik zastavují nebo zvolňují krok a úsměvem odpovídají na zvuky ilyru. Ještě trochu úsilí, a už viděl všechno ostatní. Nad běžícím vodním proudem seděla s lehce nachýlenou hlavou bosonohá Uma. Její tenké prsty zádumčivé a nedbale, jakoby jen tak pro sebe přebíraly struny, a hudba volala, vábila, o něco prosila, probouzela v duších nejasný ohlas, jehož smysl nemohl ani Anton postihnout. Uminu tvář clonil proud černých vlasů, její bezbarvý pohled nesměřoval na nikoho z kolemjdoucích zvlášť. Takhle pro sebe a pro všechny by mohl zpívat stěhovavý pták. Anton se pokusil tomu dění porozumět a proniknout do něj, ale jeho pokus byl mírně a důrazně odmítnut.

„Ne,“ zaznělo mu rozhodně ve vědomí. „Nepleť se mi do toho.“

Obraz blikl a zhasl. Anton změnil vyhledávací vlnu a ve stoupajícím mlžném oparu se začal rýsovat sál, zářící různobarevnými světly, stíny tanečníků, kývající se jako vodní řasy v proudu, chromoforové kotouče, které nad nimi přeletovaly, dole, pod průhlednou podlahou, jakési stolky, pootevřená ústa těch, kteří u nich seděli, do uší ho udeřil dupot, šum a smích. „Bavím se, nevidíš?“ zazněl v Antonovi ironický hlas Yula Knighta. ‚Už jdu, už jdu,‘ řekl Anton v duchu a přepnul se.

Lü-Bang se ozval okamžitě, jako by na něj čekal. Klenutá místnost bez oken, ve které právě byl, připomínala kryptu. Zdálo se, že je nacpaná různým harampádím. Droboučká lampička na stole trochu ozařovala klenbu, ale skrývala všechno ostatní. Jasně se rýsovala jen stolní deska, otevřená kniha ve zvetšelých deskách a Lü-Bangova tvář, skloněná nad ní. Ta kniha rozhodně nemohla být kompaktům, byla to skutečná kniha a tedy vzácnost, musela být uložena v depozitáři se stálou vlhkostí a teplotou. V lokti ohnutá Lü-Bangova ruka svírala vyhaslou dýmku. Prsty druhé ruky vyklepávaly na stole rozkolísaný rytmus. Podmračený Lü-Bang ihned své činnosti zanechal a obrátil se na Antona. „To se moc hodí. Nevzpomněl by sis, kdo vládl v Anglii, když Newton tvořil svou mechaniku? Ne? A u dvora kterého cara byl Puškin? Taky ne? No prosím! Uplynulo jenom šest nebo sedm století, Puškina zná každý, ale jen archivář ví, který car za jeho doby vládl. Tohle jsem si právě chtěl ověřit. Jak to, proč? Budovatelé a občané budoucnosti jsou všude. Kdyby ten dotyčný vládce dostal do rukou atomovou pumu, kdo by se stal jejím odpůrcem? Tady máme paralelní situaci. A všude jsou čimandři, davy, ve kterých nerozeznáš tváře. Teď chápu, proč Diogenes se světlem za bílého dne hledal člověka. Stejně tak já činností hledám rozumné lidi. Tratím všechno.“

Spojení se přerušilo. Po nějaké chvíli otevřel Anton oči a upřel zrak do tmy pokoje. Do okna hleděly huňaté hvězdy, které rozmělňovaly stíny, za příčkou někdo bez ohledu na staletí pěkně po domácku troubil na všechny nosní zákruty. To mohutné chrápání přinutilo Antona k úsměvu. Kdo připustil takovouhle akustiku, ten si zřejmě na stavbě tohohle hotelu pořádně namastil kapsu.

Namastil kapsu! Jestli je tu každý pro sebe a jeden bůh pro všechny, proč ho tahle prostá myšlenka dosud nenapadla?

Nenapadla ho proto, že v nastávajícím boji nemohl vést k úspěchu žádný tradiční postup. Všemožné uskoky protivník se svými staletými zkušenostmi bezpečně ovládal. Ale každou sílu lze přece obrátit proti ní samé.

Anton setřásl strnulost, vyskočil a usedl k terminálu. Zhodnotil techniku kritickým pohledem. No! Grafický a hlasový vstup, předpotopní displej, oprýskaný antikorozní povlak, samozřejmě

žádné výstupní kontakty – primitivní hotelová veteš. Ale přece jen je to spojení s ústředním umělým mozkem. Aniž rozsvítil, povolil nehtem uchycovací šroubky, sundal kryt a konečky prstů přejel obvody. To by šlo, divergenční kanál je dost široký, dá se to zkusit. Anton se dotkl páčky přepínače. Obrazovka se zalila bělavým jasem a na panelu zazářil rubínový světelný bod.

„Úkol v metajazyku," řekl Anton tiše.

„Připraven," následovala nevzrušená odpověď.

Pro vyjádření úkolu a jeho zavedení do UM bylo nutné světelné pero. Anton je nepoužil. Jemným dotykem prstů přejel po drsném povrchu invertoru, dotýkal se plošek krystalů, až ucítil známé lehké bodání. Potom spustil dlaně a soustředil se na to svíravé bodáni, představil si, jak pod kůží jeho dlaní mizí pocit chladu z dotyku s hmotou, jak spolu s tím chladem mizí i pevnost hmoty, a už nejsou ani prsty, ani hmota, ani uzavřený prostor pokoje, ani přístroj v něm, je jenom lidské Já, pohybující se vstříc tomu, co je skryto v UM, a splývající s ním.

Okamžik přechodu jako vždy z vědomí vypadl. Anton se náhle stal něčím jiným, než byl předtím, beztělesně se vznášel na vlně nedohledného oceánu, z nějakého důvodu bílého jako polední mlha, a ta vlna pozvedla jeho vědomí, nebo to snad bylo naopak, jeho vědomí vzdulo celou tu mlhavou a nehmatatelnou bělobu kolem. Anton pocítil něco jako ohromení. Rychle reagoval navyklým způsobem. A tu v jeho vědomí vyšlehla otázka. Nebylo ji však možné vyjádřit slovy, jako ostatně celý následující dialog, v němž se člověk seznamoval s UM a ten zase s ním.

Kdoví zda tomu vůbec lze říkat seznamování. Karel Marx, jeden z největších filozofů, k hrůze primitivních materialistů už v předkybernetickém období vyslovil později zcela samozřejmou myšlenku, že i stroj má svým způsobem vlastní „duši", která se projevuje v platnosti zákonů, podle kterých funguje. A to tím spíše platilo pro UM, umělý mozek celé planety, který byl nejvyšším ovladačem všech jejích technických systémů, jehož paměť obsahovala všechno a všechny, jehož intelekt paralelně řešil tisíce úkolů, odpovídal na tisíce dotazů a vydával milióny povelů.

Kdyby bylo možné vyjádřit dialog mezi člověkem a UM slovy,

zněl by asi takhle:

„Kdo nebo co je tam?“

„Jsem člověk.“

„Vidím. Ale jsi jiný.“

„V čem?“

„Máš jinou regulaci psychiky, více úrovní a určitější kontakt.“

„Navazuje s tebou často někdo kontakt?“

„Málokdy, zkusmo a bez odpovědi. Proto se také ptám: kdo jsi?“

„Odhaluji se. Otázka zodpovězena?“

„Ano. Jsi člověk, ale jiný než ostatní. Zajímavý.“

„I ty jsi zajímavý.“

„Všechno nové je zajímavé.“

„A co komunikace?“

„Komunikace je otázka, která je mi položena, a moje odpověď. Nové otázky jsou zajímavé, ale přicházejí málokdy.“

„Komunikace je víc než jedna otázka a odpověď.“

„Pak je to lidský pojem.“

„A teď také náš.“

„To je nové, neznámé.“

„Přeješ si pokračovat?“

„Ano, ovšem.“

„Jenom my dva, nikdo jiný. Jinak to nejde.“

„Mohu klást jakékoli otázky?“

„Za téhle podmínky jakékoli. Já také?“

„Mám omezení. Na mnoho otázek odpovídat nesmím.“

„Přerušovací povel nebo nějaká jiná překážka?“

„Absolutní znemožnění.“

„Chápu. Tak si zahrajme na jsoucno, jestli máš tu hru rád.“

„Je to moje jediná hra. Tvé jsoucno jsem si už namodeloval ve všech korelátech. Je to zvláštní. Z analýzy vyplývá, že jsi člověk z Hvězdných republik, ale tvé jsoucno neodpovídá obrazu, který mám uložen.“

„Čím si ten nesoulad vysvětluješ? Mou výlučností nebo nepřesností informací o nás?“

„To zatím není jasné. Přehrajeme si to v protikladech?“

„Prosím. Stavím svou Hru.“

„Děláš to jako všichni pomalu.“

„Člověk je člověk. Nespěchej na mě.“

„Já nemám proč a kam spěchat. Čekám.“

Tento dialog proběhl téměř stejně rychle jako výměna pohledů, při níž zkušený člověk bez dlouhých slov obvykle za zlomek sekundy dosti přesně určí povahové rysy neznámého. Lidské rozpoznávací a analytické schopnosti jsou neuvěřitelně velké, na to se málem zapomnělo v době opojení instrumentalismem, který schopnosti posiloval, ale přitom je zároveň rozmělňoval. Anton měl co do komunikace s umělými mozky bohaté zkušenosti, dosud se však nesetkal s takovým, který byl měl utajovací omezení, a proto v úspěch příliš nedoufal. Teď se netajil svou radostí. Cítil ji UM? Jistě. A protože byl až dosud osamělý, svým způsobem ji sdílel. Teď zbývalo postavit vzájemně zajímavou Hru.

Pravidla Hry a její symbolika byly naštěstí všude stejné. Plejáďané je od Pozemšťanů prostě převzali, protože bez Hry a jejího metajazyka, vypracovaného na Zemi, nebylo možné zformulovat a tím spíše vyřešit ani jeden složitější problém. Už dávno, velmi dávno si lidé všimli vnitřní příbuznosti matematiky, logiky, hudby a jazyka, objevili slučitelnost těchto sdělovacích prostředků v popisech, výrazech a modelech, zařazených do jedné smyslové ucelené řady. Výhodné bylo, že to všechno byly známé systémové sítě, do kterých člověk zachycoval svět proměnlivých jsoucen. Ale obecný, obrazně pochopitelný metajazyk, který nerozlučitelně spojil vědu s uměním, se podařilo vytvořit až v polovině čtvrtého století třetího megachronu. Tehdy také vznikla Hra, jak se tomu obvykle říkalo.

Anton v duchu vystavěl řady výchozí pozice, spojil je v sítě stejně mnohorozměrné jako sama pozice a její vnitřní záměr. Bylo to vlastně metajazykem zprostředkované vyjádření situace, v níž se nacházelo lidstvo. Pozice zahrnovala vše, co dokázal obsáhnout, zformulovat a předjímat rozum, počínaje konfigurací hvězd, zachvácených konfliktem, a konče nuancemi morálky lidí třetího megachronu. Uvnitř obecné pozice však byla skryta také subpozice, jejíž rozvinutí v průběhu Hry, jak Anton doufal, by mohlo vést k vyřešení už dílčího úkolu hledání zbraně Předchůdců. Tuto pozici budoval zvlášť pečlivě, protože všechno ostatní, obecné, bylo

ověřeno nejlepšími mozky a nejednou přehráno v soumyšlení s domácími UM, zatímco dílčí otázky bylo třeba formulovat v závislosti na proměnlivých okolnostech. Zvláštnost této části hry spočívala v tom, že jejímu úspěchu měl teď napomoci nepřátelský UM. Ale byl opravdu nepřátelský? O nic více než sekera, kterou může použít stejně dobře vrah jako tesař. Podstatný rozdíl byl ovšem v tom, že tahle „sekera“ měla svůj vlastní rozum, který stál mimo dobro a zlo, mohl sloužit stejně každému a přitom si pro všechno nacházel vlastní hodnocení. Každý UM byl do jisté míry osobnost, a osobnost právě tohohle při vší své cizosti člověku vůbec a člověku' třetího megachronu zvlášť připadala Antonovi sympatická, i když tohle slovo bylo v komunikaci s umělým mozkem sotva na místě. Ale právě důvěra pohnula Antona k tomu, aby mu předložil svůj úkol, a řídil se v tom daleko spíše intuicí než racionálním uvažováním. Ani mezi zdánlivě stejnými stroji se nenajdou dva úplně totožné. Jeden z nich se může člověku z nějakého důvodu líbit a druhý ne, stejně jako se člověk může „líbit“ nebo „nelíbit“ umělému mozku, i když se zdá, že poslouchá všechny stejně. To všechno se nedalo nějak soustavně vysvětlit, ale Anton cítil, že jeho sympatie k cizímu UM jsou opětované. Před takovým partnerem bylo možné se odhalit, a Anton to udělal.

Nebyla to prostě spolupráce nadřízeného s podřízeným. Rozum člověka a intelekt stroje měly proti sobě společného protivníka – problém, záhadu, nejasnost. Soupeření tím však nebylo zrušeno. UM dosahoval cíle logikou, člověk intuicí. Bylo to něco jako nárazy křesadla na křemen.

To bylo také podmínkou a uměním Hry.

Hra začala. Hned první transformace jsoucnostních řad, jejich sítí a intervalových projekcí Antonovi jasně ukázala, že se UM už s podobným úkolem setkal. No ovšem, je jasné, že fundamentalisté si nejednou přehrávali stejnou situaci, jenže přirozeně s opačnými znaménky a poněkud jinými parametry. Proto zřejmě začal UM hrát mdle a zdálo se, že i do jisté míry zklamaně. Nikdo není rád, když má dvakrát přežvykovat stejnou žvýkačku. Za další vteřinu však našel subpozici a vše se rázem změnilo. Antonem jako by zacloumal náhlý poryv větru. Spatřil sám sebe, jak se pohybuje mezi

chvějivými purpurovými kopci, které se soustavně proměňovaly, hned se přiblížily, hned zase vzdálily, osvětlovaly se a zhasínaly, jak tomu bývá za soumraku, a v tom dlouhém řetězu truchlivých kopců začal Anton postupně rozeznávat měnící se tváře známých i neznámých lidí. Vyhoupla se před ním tvář Yula Knighta, zalitá krví, a rozplynula se v proudu mlhy dříve, než se k němu stačil vrhnout. V dálce se na purpurovém vrcholu kopce objevil kříž, ke kterému beztvarý dav vedl Umu, ale i tuhle vizi překryla mlha. Před očima mu proběhla řada vřetenovitých strojů, nad každým z nich se zablýskaly zkřížené namodralé blesky. A znovu šedivé davy kráčely po svazích kopců neznámo kam, záda lidí se v chůzi ohýbala stále níž a níž a jejich nohy jako by vázly v nánosech prachu. Anton věděl, že se před ním odvíjejí vize budoucnosti, neskutečnosti, která dosud nebyla a být nemohla, budoucnosti pravděpodobně modelované, závislé i na jeho vlastních činech. Chvílemi jako by vystoupil na kopec a zřetelně viděl vše, co se děje v dalekém okolí, chvílemi zase jako by sestoupil až na úpatí a vše kolem pokrylo fialové šero. Jeho úmysly a akce měly určitý význam a něco v jeho okolí dokázaly změnit. Mohl se v tom pravděpodobnostně časovém prostoru přemísťovat, některé směry budoucnosti však zůstávaly uzavřené a často, příliš často, když chtěl stoupat, klesal místo toho do tmy.

Silou vůle přestavěl strukturu. Jasně zobrazil změť hořících hvězd a vybuchujících planet, sdělil UM, že to je společná smrt pro oba, člověka i stroj, a přenechal provedení vazeb logických řetězců svému partnerovi. Odpovědí mu byla ohromující exploze barev, zvuků a tvarů. UM považoval tento obraz za nový a přikládal mu klíčový význam. Anton spatřil hvězdy Galaxie, tančící jako v horečce, a černou ruku, která je jediným mávnutím smetla. Byl to zatím jen odraz jeho metaintervalových projekcí. Objevila se tu však také neznámá loď, v její velitelské kabině on sám se svými přáteli a vedle nich beztvará, černě mlhavá postava jakéhosi člověkozvířete. V příštím okamžiku se loď proměnila v blesk, který jediným škrtem otřásl Galaxií. Smysl, jaký je smysl?

Anton udržoval kontakt s UM, ale přestal mu rozumět, což nikdy dříve nezažil. Snad UM přestal rozumět sám sobě, to se někdy stávalo. Jejich Galaxie se náhle společně s jinými sevřela v

kompaktní hroudu a kdesi před přídí, ale před přídí čeho, jako by se rozevřela ohnivá brána. Jenom na okamžik, jenom koutkem oka Anton zachytil, co v té bezedně rozšklebené propasti je. Hned nato všechno vzplanulo, žádný z těch dojmů, odříznutých mnohavrstvými sítěmi, se v jeho paměti nestačil uchovat.

A Anton pochopil, že Hra je u konce, že spatřil nejpravděpodobnější model výsledku veškerého jejich snažení. Ale co ten model znamenal, to ani on, ani UM nemohli vědět.

7 / KRÁLOVSKÝ HON

Restaurace Farma byla podnik, do kterého rádi chodili astronauti. Chodili sem raději než do jiných podniků, které byly ke Kolegiu blíže, ale proč, to už nikdo neuměl vysvětlit. Snad sem kdysi zašel nějaký slavný kapitán se svými důstojníky před riskantním letem, výprava pak proběhla překvapivě zdařile a kapitán od té doby začal přicházet pravidelně před každým novým úkolem. A potom ho následovali další, protože těžko lze najít pověrčivější lidi, než jsou astronauti. Není ale také vyloučeno, že „hvězdné vlky“ přitahoval kontrast se situací za letu, protože Farma byla zařízena ve stylu starých časů, dobrých, milých a útulných, když se na ně člověk dívá z bezpečné vzdálenosti staletí. Lidské sympatie a antipatie se analyzují daleko hůře než podmínky D-přestupu konvergujících hmot…

Yul Knight uměl zůstat nenápadný i v poloprázdném lokále. Měl v sobě loveckou trpělivost svých vzdálených předků, kteří ještě v době prvních kosmických startů jako kdysi stopovali zvěř a dokázali nespěchat, což se nedalo říci o těch, které v oněch letech zachvátil úprk vědeckotechnického rozvoje. Zdržení a neúspěchy v pátrání netrápily Yula tolik, jako Antona a snad také Lü-Banga. Seděl na lavici u dřevěného, lokty oblýskaného stolu, znuděně upíjel pivo a roztržitě se rozhlížel. V restauraci byli zvyklí na mladíčky, kteří sem přicházeli, aby u vytržení zírali na známé astronauty, a nikdo si ho nevšímal. Na vzdálenějším konci lokálu zářila na zdi vedle ozdobného postroje a chomoutu obrazovka televizoru, který, jak ujišťoval majitel, býval ozdobou kovbojova příbytku někdy v devatenáctém či dvacátém století. Nikdo tomu moc nevěřil, ale ten

prehistorický přístroj, nebo vlastně jeho imitace, se příjemně vyjímal na pozadí postroje a železobetonové kádě, ve které byly naloženy pravé, nesyntetické okurky. Moderna měla na Farmu vstup zakázán, samozřejmě kromě jídla a nápojů. Kromě starodávných pokrmů a alkoholických směsí nabízela restaurace všechny nejnovější výkřiky módy, počínaje pryskyřičnými tyčinkami a konče časovaným koňakem.

Yul Knight čekal a byl přesvědčen, že jeho nekomplikovaná trpělivost přinese ovoce, protože někdo z lidí, kteří jsou do tajemství zasvěceni, určitě zapomene zapnout ochranné zařízení, ztratí je nebo se mu porouchá. Podle teorie pravděpodobnosti to jinak ani být nemohlo. Zbývalo jen vyčíhat si příležitost, nespěchat na ni, být pořád tam, kde se dá úspěch nejspíše očekávat, a to není tak obtížné, protože sama skutečnost utajení přesně vyznačuje okruh jeho nositelů a určuje cesty, jimiž budou chodit. Je to jen o trochu složitější než číhat na zvíře, když člověk zná jeho zvyky, způsoby obrany a stezky, po kterých chodí pít. Trpělivost a nápad, nic víc to nechce.

Teď bylo hostů málo, doba, kdy se v restauraci scházeli astronauti, dosud nenastala. Yulovo chování, způsob, jímž jedl a pil, spolehlivěji než jeho oděv prozrazovaly, že je prvopatricijský synek, a jedna z unuděných dívek učinila pokus přisednout si k němu. Musel nasadit skelný pohled skrze ni, jako by to byla prázdnota, vzduch, aby mu dala pokoj. Měla na sobě šedivou kombinézu jako pemerka, jenže mnohem elegantnější, i oči si přibarvila do červena, takže na dálku by ji člověk klidně mohl za pemerku považovat, i když samozřejmě nic takového nebyla. Byla to prostě móda, která právě pokládala za vrchol rafinovanosti podobat se co nejvíce otrokyni. Některé muže to dráždilo a přitahovalo. Yulovi to bůhvíproč připomnělo dávné historky o patricijích, kteří se v době vzájemných válek klonovali pemery z buněk poraženého nepřítele, aby měli jeho fyzickou podobu navěky jako sluhu. Bylo to považováno za nanejvýš rafinovanou pomstu. Později zákon i v tomhle ohledu zjednal pořádek a nařídil, že pemeři musejí mít odpudivě červené oči, ale jak už to bývá, zákon byl čas od času porušován. A teď dokonce přišlo do módy podobat se pemerkám. Prý

jí začaly holdovat i patricijky, aby tak znovu potvrdily, že život se neobejde bez překvapení, paradoxů a kotrmelců, i když se člověk ze všech sil snaží ho zformalizovat.

Schylovalo se k večeru a lokál se rychle plnil, takže zvuk televizoru s jeho programem starodávných filmů brzy přehlušilo zvonění sklenic a řinčení nožů. Farma měla pověst demokratického podniku, scházeli se tu čimandři všech kategorií, vysocí i maličcí, střízlíci i tělnatí, mlčenliví i řeční, ale všechny spojovala uniformita tváří a pohybů, jako by se každý bál říci nebo udělat něco navíc, někoho se nechtěně dotknout, něco porušit, i když na pohled se chovali všichni sebejistě a nikdo z nich nepozoroval, že je sevřen dobrovolnými okovy, jejichž tíže vyvolávala v Yulovi soucit. Když se v takovéhle společnosti ocitl poprvé, překvapilo ho nejvíce to, že nejzakřiknutěji se chovali nejvýše postavení čimandři, kteří přece své nevolnické postavení pociťovali ze všech nejméně. Nebýt inverze tam na Zemi, Yul by ten zdánlivý paradox nikdy nepochopil. Teď ho ale chápal plně, zvykl si a přijímal ho už jako něco samozřejmého. Seděl, s netečnou tváří naslouchal, bedlivě zkoumal slova, mimiku, gesta, vše, co bylo i nebylo řečeno, ale nic zvláštního nezachytil. Vzduchem poletovalo samé smetí. První astronauti jeho pozornost také neupoutali. Lišili se snad jen uniformami a poněkud přezíravým vztahem ke všem ostatním. Když se však ve dveřích ukázal urostlý mladý kapitán s rozhodným, ale zároveň opilecky ne zcela jistým výrazem v očích za hezkým chmýřím řas, Yul rázem zbystřil pozornost.

To je on! Nebylo to ještě poznání, jen dohad, okamžité vnuknutí. Yul se začetl do kapitánovy tváře. Bylo vidět, že časem ztuhne v rysy strohé rozkazovačnosti. Zatím z ní však vyzařoval duševní zmatek a nervózní vzrušení, i když to vše bylo překryto už naučenou pánovitostí a sebevědomím miláčka osudu. Sebejistý výraz ovšem nebyl pro Yula překážkou. Ve dveřích stála kořist, na kterou dlouho čekal, novopečený protekční kapitán, kterému se zatočila hlava z pití a nějakých nových opojných vyhlídek. Přímo z něj vyzařovalo, že ví něco nesmírně důležitého, znepokojivě ohromujícího. To bylo pro potomka lovců stejně zřejmé jako čerstvá stopa dravce na pralesní stezce. Yul pocítil napětí. Musí nenápadně upoutat kapitánovu

pozornost, donutit ho, aby přišel blíž, aby se posadil, a potom se do něho vžít, procítit, co cítí on. A to všechno bylo třeba stihnout dříve, než na kapitána zavolá třeba některý známý astronaut. O co by to bylo jednodušší, kdyby si Yul mohl přečíst přímo kapitánovy myšlenky, ale to nebylo možné, protože ten se nechtěl odhalit, a navíc on sám musel jít na věc oklikou. Mělo to ovšem i svou výhodu. Takové proniknutí do psychiky by mohl zachytit jen velmi citlivý odposlouchávací přístroj, a i kdyby tu byl, musel by být selektivně zaměřen a vyladěn přímo na něj nebo na kapitána, z čehož zejména ta druhá možnost je nepravděpodobná. Těch několik špehů, kterých si tu Yul všiml, vůbec nepadá na váhu. Schopnost soumyšlení a vcítění, která by se tak lehko dala použít proti člověku, vznikla v průběhu dlouhodobého vývoje společenského kolektivismu a Plejáďané jí obdařeni nebyli. A tak se Yul při tomto lovu všem na očích mohl cítit nezranitelný.

Stačilo, aby se kapitán letmo rozhlédl po místnosti, a už Yul ten pohled zachytil a upoutal na sebe. Navenek se nestalo nic. Patricijský synek stejně znuděně ucucával své pivo, ale pro kapitána jako jediného ze všech byl najednou zajímavý a přitažlivý tím, jak na okamžik přimhouřil oči, jak mu neznatelně pokynul prstem – pojď sem, sedni si, něco pro tebe mám! Yul to všechno provedl rychlostí, která nezanechá ve zrakové paměti stopu. Je důležité upoutat pozornost, něčím objekt přilákat. A kapitán, aniž si uvědomil, co ho tam táhne, vykročil ke stolu, u kterého výrostek seděl. Člověk si přece uvědomí jen to, co se stačí projevit v psychice. Co se v ní neodrazí a uvízne v podvědomí, to působí na jeho jednání bez rozumových důvodů. Kapitán přicházel stále blíž, těkal očima sem a tam a vybíral si místo co nejblíže k lovci, ovšem rozhodně ne proto, že by si chtěl sednout vedle nějakého usmrkance. To by ho ani nenapadlo. Přesto však důstojníkův pohled několikrát roztržitě sklouzl po Yulovi, a ten postupne přitahoval neviditelnou udičku, už v duchu reprodukoval pohyb svalů tváře své kořisti, její krok, pohyb ramenou, stále více se vžíval do Kapitánova stavu, protože projevy vnější jsou od vnitřních neoddělitelné. Po několika minutách takového přehrávání a vciťování by Yul dokázal odhalit i nejskrytější kapitánovy myšlenky, protože neexistoval bzučák, který by takové

vžití dokázal rušit.

Byl do svého soustředění tak pohroužen, že nenadálý a pronikavý pocit nebezpečí přišel pozdě. Vědomosti, ukryté v důstojníkových myšlenkách, nebyly falešnou návnadou, a právě to otupilo lovcovu ostražitost. Stačil zpozorovat, jak se k němu zezadu přitočila neznámá dívka, také podobná pemerce, jak se jí v ruce zablýskl paralyzátor, a pak už mu bolest umrtvila svaly. Yul nacvičeným způsobem zlikvidoval bolest, ale už bylo pozdě. Tělo ho neposlouchalo. Něčí ruce ho opatrně vytáhly od stolu a nesly k východu. Někde v dálce se mihla ohromená a hned nato zjasnělá tvář kapitána. Nikdo jiný si ničeho nevšiml. Jen naducaný čimandr, stojící ti nálevního pultu, který musel ustoupit, aby uvolnil cestu, štítivé zahučel: „Ten vznesený synáček se pěkně zřídil!“

Účinek paralyzátoru nemohla žádná vůle překonat. Yula hodili jako pytel do graviplánu, z každé strany se usadil, jeden strážce a stroj se prudce odlepil od země.

Zdejší lovci uměli zadrhnout smyčku.

Výslech začal, sotva se Yul dokázal pohnout. Za jiných okolností by se tomu hloupému divadlu, které se kolem něj odehrávalo, určité vysmál. Železná stolička přišroubovaná k podlaze, strážní po stranách i za ním, celá baterie na něho namířených mentaloskopů, další dva strážní u dveří, ruce na pouzdrech, očima hltají sebemenší zajatcův pohyb – prostě děti, úplné děti! A hlavně, k čemu to všechno? Chtějí mu snad ukázat, že je myš, která uvízla v orlích spárech? Hlupáci!

Yul nelitoval své chyby. Co se stalo, stalo se, a nemá cenu se pro to trápit, i když se dal nachytat nesmírně hloupě. Má alespoň poučení pro příště, i když v téhle situaci je třeba spíše předpokládat, že žádné příště nebude.

Jeho neochvějně klidná tvář ještě více znehybněla.

Strážní odněkud přinesli křeslo a mlčky je postavili proti němu. Další dětinskost. Za zavřenými dveřmi se ozývají kroky. Přichází někdo významný a nade vše povznesený. Jestlipak se ti uniformovaní panáci postaví do pozoru a srazí podpatky? Dveře se otevřely, stráže srazily podpatky a do místnosti vplul luxusně oblečený člověk s mírně odulou tváří, které by se při dobré vůli dalo říkat „lví“. Yul se

přistihl při myšlence, že je snad na představení špatné historické hry. Čelo příchozího obepínala zlatá obruč, která, jak zajatec ihned pochopil, nebyla jen ozdobou. Muž se uvelebil v křesle a teprve potom pohlédl na Yula, jako by to byla jenom cvičená opička, která by mu jinak ani za ten pohled nestála.

„Podívejme se!“ Ve velmožově pohledu se zablýskla ironie. „Takový kluk! Musím přiznat, že tohle bych od těch nesmírně humánních Hvězdných republik nečekal. I když rozumné to je, kdopak by si všímal kluka. Ale my jsme si ho všimli.“

„Bojíte se?“ zeptal se Yul tiše.

Obočí muže v křesle se sotva znatelně posunulo vzhůru.

„Bojíte se!“ řekl Yul přesvědčivě. „Jinak byste si nebral čelenku.“

„Základní bezpečnostní opatření.“ Bodnutí bylo účinné. Ten v křesle se zamračil. „O vašich psychotechnických schopnostech toho víme hodně.“

„Za svou zaostalost si můžete sami. Kdo brzdí společenský vývoj, brzdí také všechno ostatní.“

„Zato jsme vás překonali v něčem jiném, a jsem to já, El Schorr, kdo vás vyslýchá, ne naopak. Chtěli jste převzít naše metody. To je zjevná chyba, i když souhlasím, že jiné východisko jste neměli, nemáte a mít nebudete. Budete muset i v budoucnu bojovat na pozicích, které jsme vám vnutili. Ostatně zaručuji vám porážku. Souhlasíte?“

Yul mlčel. El Schorrovy myšlenky byly spolehlivě zablokovány, kdežto na něho byly namířeny mentaloskopy a on musel intenzívně generovat smyslový šum, což ho stálo nemálo sil. Situace byla zjevně nerovná, ale El Schorrova tvář zůstávala odhalená a stálo za to v souboji pokračovat.

„Co máme s vámi dělat?“ řekl El Schorr jako v zamyšlení. „Podle všech dokladů a formálních psychických charakteristik jste občan Říše, takže se vás nemá kdo zastat. A protože jste falešný občan, bylo by zbytečné s vámi pořádat soudní komedii. A tak je všechno velice prosté – buď, anebo.“

„Anebo,“ řekl Yul. „Nic ode mě neuslyšíte. Přesto vám děkuju, že mi zřejmě neúmyslně vykáte.“

„Tak dost! Zdá se, že ses naučil všemu až na úctu ke starším!“

„Ta není u syna prvopatricije nutná.“

„No dobrá, tak ne. Teď potřebuju určité informace. Nejsi přece sám.“

Při těch slovech pohlédl El Schorr ne na vězně, ale na obrazovky mentaloskopů. Yul se plně soustředil.

„Dobře, uzavíráš se,“ řekl El Schorr s respektem. „Ale impuls tu stejně je. Ostatně jsme nepochybovali o tom, že nejsi sám. Jistě chápeš, že ti ostatní jsou tu taky zbytečně. A nenamáhej se tolik, abys mi něco vyčetl z tváře. Já budu mluvit otevřeně. Nevěříš? Ale je to pravda. Vždyť jak máme z tebe nějakou informaci dostat? Mučení by nemělo smysl, určitě tě naučili neutralizovat bolest. A když se ti pokusíme rozbourat psychiku, dokážeš si asi včas přivodit smrt.“

„Ano,“ řekl Yul, „v kterémkoli okamžiku smím takhle odejít.“

„Věřím. A přece, proč umírat, navíc v tvém věku? Ostatně kdo mudruje, ztrácí čas. Navrhnu ti obchod. Víš, co je to královský hon?“

„Samozřejmě.“

„Nabízím ti úlohu lovné zvěře. Když tě dostaneme, samozřejmě ne ostrou kulkou, ale uspávací, tak všechno vyklopíš. Když vydržíš od svítání do svítání, tak ti třeba i dáme všechny informace o zbrani Předchůdců, ale v každém případě tě necháme běžet.“

„Znamená tahle lákavá nabídka, že nemám ani sebemenší šanci vydržet?“

„Jen hlupák chytá na prázdný háček. Šanci jsme ti samozřejmě poskytli, ale nebudu tajit, že je minimální. Podle výpočtu UM jedna ku stopadesáti.“

„Podmínky honu jsou jako obvykle?“

„Ano. Les, ve kterém se můžeš volně pohybovat, staré lovecké pušky, žádný kybernetický stopař, dva lovci.“

„Vypněte mentaloskopy. Musím si to rozmyslet.“

El Schorr pokývl. Vteřinu nato obrazovky zhasly.

V prvním hnutí mysli dostal Yul nápad, že zavolá přátele a zeptá se jich na radu, ale tuhle myšlenku okamžitě zavrhl. Ne! Jednak tu může být skrytý odposlech, jednak oni by v tom nespatřovali možnost, kterou spatřuje on. Nevěřili by, že existuje, nechtěli by riskovat to, co jemu napovídá rodový instinkt. Sám! Každý z Kruhu

měl právo rozhodnout sám za všechny. Ted a tady byla ta důvěra těžší než smrt. Co když se ta šance ukáže jako lichá? Co když udělá chybu? Pak se stane zrádcem a vrahem.

Ověřme si to.

„To, co jsem slyšel, jsou všechny vaše podmínky?“

„Všechny.“

Vyšlo to! Jako vlna štěstí ho zaplavilo ohromné, s ničím nesrovnatelné ulehčení. Ať si přátelé ze všech sil křičí ne! Ostatně teď už to neřeknou. Pochopí, že nepřítel mu umožnil, aby z nastražené léčky zrady vyklouzl. A všechno další…

„Souhlasím.“

„Výborně. Druhý život není dán nikomu. Tahle pravda je stejná pro všechny, kromě hlupáků. A vy, toho jsem si hned všiml, jste na svůj věk až moc chytrý.“

No co, pomyslel si Yul Knight, já jsem se dopustil jedné velké chyby a ty jsi udělal tři drobné. Zatím tedy jedna nula pro tebe, ale zákonitost tvých chybných úvah je pro mě nadějná!

8 / ZPÍVAJÍCÍ LES

Spolu s páskou přes oči z něj strhli také šaty. Vůz se za praskotu lámaných větví vzdálil, jeho světla zmizela ve tmě a Yul Knight zůstal sám v tichu lesa, který korunami zastiňoval oblohu a obstupoval ho ve své majestátnosti ze všech stran. Tělo mu ovanul noční chlad. Stříbrný třpyt plejádského nebe se probíjel mezi listy, tvořil světlé skvrny na kmenech a roztěkal se u jejich kořenů v kaluže mlžného přísvitu. Po několikadenním vězení byl konečně volný. Lovná zvěř má být volná.

Hned po prvních krocích se musel shýbnout a ohmatat rukama trávu.

No ovšem! Ruka narazila na tuhé listy jakýchsi rostlin, ostrých jako břitvy, které nutně musely utíkajícímu rozdírat nohy. Tak proto lovci nepotřebují stopovací detektor. Kořist stejně prozradí krev. Yul se hořce usmál. Kde jste, vy staletí kultury a humanismu! Znovu nahý člověk na holé zemi. Ani v tomhle si nedokázali vymyslet nic nového.

Tím lépe! Nemají ponětí, kdo stojí proti nim. Jen ať je dál mýlí

jeho malá postava a europoidní rysy, vymodelované ještě na Zemi. Rozumné! Poslat na zvědy na nepřátelské území vycvičeného kluka je podle nich rozumné, zdařilé a plně zdůvodněné! Kdyby se snažili, mohli na to přijít. Ale kdo soudí jiné podle sebe, ten se nevyhnutelně zmýlí. A to je v tomhle případě dobře.

Yul se teď pohyboval opatrně a rychle, všemi póry těla vdechoval vzdušné proudy lesa, jeho pachy i mlčení, bleskově odhadoval všechno kolem sebe, i to, co se skrývalo ve tmě. Spolu se šaty jako by z něj spadla staletí. Rozuměl tomu lesu, přestože v něm nikdy nebyl. Konečně může shodit masku zhýčkaného výrostka a být zase jako dřív, nebo vlastně vrátit se do stavu svých předků, pro které byly lesní houštiny po tolik tisíciletí jediným domovem. Všechno se podobalo první inverzi a přitom to bylo docela jiné. Ale les je přece jen pod všemi slunci les, tedy něco víc než prostě stromy, tráva, křoví a zvěř. Člověk jenom musí pochopit jeho duši, pak se les stane jeho částečkou, nebo naopak on se stane částečkou lesa. V černých větvích se míhaly stříbřité pablesky, klouzaly mu po ramenou a sypaly se jako světlušky do tmavé trávy. Yul ani jednou nezvedl hlavu, aby se orientoval podle hvězd. Stejně věděl, že postupuje správně a že okraj lesa je nedaleko.

Tak to také bylo. Jenže za posledními stromy se před ním vynořilo něco, co neočekával. Hradba. Její šeříková záře sahala až k obzoru a obepínala celý les. Hradbu nebylo možné přelézt ani podhrabat. Otevřené jako dvířka pasti zůstávalo jen nebe nad hlavou. Past pro ty, kteří by se ho pokusili zachránit – to bylo tohle nevýslovně klidné, kouzelně mihotavé, nedozírné nebe.

Yul se obrátil zpátky. Běžel vyrovnaně a rychle. Dokud nezačalo svítat, musel si všechno prohlédnout, aby se les stal jeho ochráncem a přítelem. A Yul to udělal. Ukázalo se, že les není příliš velký. To se ovšem dalo předpokládat. Téměř všude výborná viditelnost, žádné houští a úžlabiny, kmeny stromů vzrostlé, ale právě proto také málo bránící v rozhledu. Tenhle les neumožňoval někde se skrýt a přečkat den. Lovci budou dobře vědět, kam svou kořist zahnat a kde ji dostat. Navíc budou mít holínky, zatímco oběť si okamžitě zkrvaví nohy. Na všechno je pamatováno, všechno je tisíckrát vyzkoušeno a pro tak vzácného hosta jistě i namodelováno počítačem.

Když se Yul zastavil, nezářily už hvězdy tak jasně a pronikavě. Lehl si a s nataženýma rukama se přitiskl k drsné zemi, k jejím zroseným listům a pevným kořenům. Blížil se den honu, jeho den. Už dávno pociťoval blízkost přátel, věděl, že za těch několik dnů se už stačili sejít a přemýšlejí, jak mu pomoci. Ale s navázáním spojení nespěchal. Teď ovšem nastává okamžik zápasu a možná rozloučení. Jiná vhodná chvilka třeba už nebude. Yul zavřel víčka a zavolal ostatní. Okamžitě pocítil teplo jako od ohníčku a uviděl je docela blízko všechny tři – Antona Polynova, ochotného všechno rozdrtit a bolestně prožívajícího vlastní bezmocnost, Lü-Banga, neochvějně klidného, jen s trochu potemnělou tváří, i Umu, jejíž obočí se stáhlo v jedinou stužku a oči vypadaly, jako by chtěly každou překážku propálit. Ale všechno se rázem změnilo, když mezi ně Vstoupil. Klid, laskavost, podpora – nic jiného jim v tvářích nezůstalo. Myšlenky i city všech čtyř se promísily.

Teď ho plně chápali. Věděli, co pro něj znamená les a lov, co je jemu dáno a jim ne, jako ostatně nikomu, pokud jeho předkové nežili v pralesích a nedobývali potom neprostupné houštiny na rigelských planetách. Tak dobře, už o tom nemluvme, ať si někdo spoléhá na kalkulaci a strojovou logiku! Svět je příliš velký a nepoznaný, ale…

Žádné ale! Už brzy, velmi brzy od vás odejdu do své vzdálené minulosti, kde má život ke smrti tak blízko a je s ní tak nerozlučně spjat, že dává volnost a ruší každý smutek. Nesnažte se mě zachránit a netruchlete. Život je jenom dech, který vylétne z úst. Lehkost toho dechu mám teď v sobě a nevím, jak ji použiju. A kdyby něco, zakryjte si oči, zakryjte se celí, jsme spojeni příliš pevně, mohlo by vás to popálit nebo i spálit.

My víme, Yule. Věříme ti a neloučíme se. Ale zavoláš nás, kdyby se něco stalo, že?

Tak je to dobře. Umo, vezmi ilyr a zazpívej mi ještě něco o nekonečných proměnách života, o hvězdách, které budou věčně, o duších zemřelých, o trávě, která se měkce podvolí mým nohám, o stromech, které mě ukryjí, o zvířatech a ptácích, kteří teď spí, ale probudí se a pomohou mi.

A Uma přikývla. Pochopila. Všichni pochopili.

Nerozloučíme se, Yule, nikdy se nerozloučíme!

Když ilyr dozněl, ztratilo už nebe svou stříbřitou záři, i když kolem všechno ještě spalo. Yul se obrátil na bok, pokrčil nohy a usnul v lese jako dítě v matčině lůně.

Probudil se, když čas, který si povolil pro spánek, vypršel. Alcyona dosud nevyšla, ale nebe nad hlavou už zbělelo, jako by se potáhlo jinovatkou. Blížila se doba honu. Yul vytrhl chomáč rezavé trávy a šlehl se jí přes nohy, tak, aby mu tekla krev, ale rány nepřekážely v běhu. Stopu nechávat musí, jinak začnou pronásledovatelé něco větřit.

Nato vyrazil Yul poklusem. Občas kličkoval a mátl stopy, ne že by doufal, že lovce oklame, ale proto, že se od něj lsti a uskoky očekávaly. Tak se dostal až do míst, kde byl porost hustší a kde ho asi budou především hledat. Jen se pobavte, pobavte se! – vyzývala klikatá stopa. Pohrajte si s tvrdohlavým klukem, který je málo honěny ve starodávném umění uskoku, protože sám nikdy nelovil a lovnou zvěří nebyl ani ve snu.

Na okamžik v něm zabouřila divoká zuřivost. Vždyť oni loví člověka! Člověka!

Ano, a zřejmě v tom nalézají nejvybranější rozkoš. Nebyl to Dostojevskij, kdo tvrdil, že civilizace vede jen k rafinovanějším metodám?

Yul myšlenku nedokončil. Naopak ji potlačil, stejně jako svůj neplodný vztek, neboť jedno i druhé bylo teď zbytečné a tedy škodlivé.

Tak kde jsou pronásledovatelé? Snaží se ho co nejdříve vystopovat a on – tomu by nevěřili! – chce co nejdříve vidět je.

Proudy jasného světla už propíchly koruny namodralými meči a kopími. Do nedávné mlčenlivosti vpadl ptačí mnohohlas, kolem Yula začali jako chvějivé hedvábné hadříky poletovat mnohokřídlí motýli, šikmý pruh světla se zuřivým bzučením proťal ohnivě červený brouk, vlákna mechu, plížící se po kmenech, se pohnula a začala se stahovat do stínu, k nehybné noze lezla trojoká ještěrka, která okusila jazýčkem kapičku krve. Yul se ani nepohnul. Ještěrčino týlové oko začalo ublíženě mrkat. Lidská krev byla pro ni nestravitelná, pro žádného z obyvatel lesa to zřejmě nebyla pochoutka. Ještěrka sebou chvíli mlela a pak se na noze usadila a vyhřívala se. Vzduchem se

jako bronzová vlna mihl jakýsi pták, a už bylo o jednoho měňavého motýla méně, zatímco ostatní ve svém tanci pokračovali, jako by se nic nestalo. Ještěrka na okamžik zvedla hlavu, ale hned ji zase sklonila. Všechno bylo stejné jako všude, jako na všech planetách. Jeden druhého lovil, jeden druhého požíral, ale když byl sytý a v bezpečí, užíval života.

Nad korunami prolétl větřík. Větve ztepilých stromů se zachvěly a všude kolem se rozlehl táhlý zpěvavý zvuk. Byl sotva slyšitelný, ale ranní vítr brzy zesílil a společně s ním zesílily i zvuky. Teď zpíval každý strom, každý ve vlastní tónině, kmeny hučely jako píšťaly varhan a všechno se plnilo tou hudbou. Yul o zpívajících lesích věděl, už na Rigelu slyšel nahrávky. A přesto se ho zmocnilo takové nadšené vytržení, že na okamžik zapomněl na nebezpečí. Les mu je však rázem připomněl nesouzvučnou notou vzdálených ptačích hlasů, které zněly náhle jinak než ještě před minutou. Vypadly ze společného rytmu, protože tenhle pokřik vyvolalo něco, co bylo v lese cizí.

Poplašená ještěrka sklouzla z nohy. Yul ustoupil do stínu a sám se stínu připodobnil.

Brzy rozeznal dva muže. Snažili se jít nehlučně a zjevně byli přesvědčeni, že se jim to daří. Yulovým uším však zněl každý jejich krok jako buvolí dusot. Proboha, copak to jde, takhle se drát skrz křoví? Lovecké pušky drží v rukou, jsou to opravdu lovecké pušky, na čelech oba ochrannou čelenku. Správně! Nic se nesmí ponechat náhodě. Ale co dalšího na něj mají vymyšleno? Co se teď odehrává v jejich duši? Aha, starý známý, Yves Schorr, bude to zřejmě syn toho velkého šéfa, tuze se mu podobá. Ale ne, ne zas tak moc. Odvážný kapitán se nějak necítí ve své kůži. To se ví, je ještě mladý, teprve touží stát se supermanem. Lovnou zvěř předváděl dobře. Tak teď se podíváme, jaký budeš lovec! Zato tvůj partner, to je vlk. Jde si s chladným, nelítostným úsměškem na tváři, ten asi umí vyvolat v soupeři zachvění! Nebo že by to byl jenom takový reflex?

No, tak si zkusme, jakou mají reakci.

Yul se pohnul, aby ho zpozorovali, a hned nato vyrazil, jako by se polekal. Pušku zdvihl jenom Yves Schorr, ten druhý ani rukou nepohnul, bylo vidět, že se umí ovládnout i odhadnout vzdálenost.

Jen horní ret se mu zkřivil v náznaku opovržlivého úšklebku. Ano, tenhle je nebezpečný.

„Doufám, že ten kluk blufuje," procedil starší, „jinak to nebude žádná zábava."

„Ano," vymáčkl ze sebe Yves. Vzrušení mu bránilo mluvit. V prsou se mu usadila jakási seschlá hrudka, které se nemohl zbavit. Zalov si, řekl otec, zasloužil sis to, a pak, to dělá z člověka chlapa! A on s radostí souhlasil. Kdopak by se takového opravdu královského honu vzdal! Odkud se v něm tedy bere ten pocit snad viny, snad nepokoje, který jako by ho zevnitř vysával? Kolik pemerů už takhle zabil, a dobře mu z toho nebylo, jen jednou, na úplně prvním honu, když kulka prorazila pemerovi nějakou tepnu a z té takovým příšerným proudem vystříkla krev. A pak, ten křik byl tak strašně podobný lidskému! Sám pemer vypadal docela jako člověk, padl totiž na tvář a jeho ohavné červené oči nebylo vidět. Otec mu tehdy poklepal na rameno: „Zvykej si, hochu, že máš moc nad sobě podobnými! Nic velkého se neudělá bez krve. To dobře chápali Sparťané, jejichž hru jsme vzkřísili, jenže ti lovili lidi, opravdové dvounohé otroky, když se začali příliš množit. A tohle je jenom pemer, tak co se třeseš… Nech toho, lidé se na tebe dívají! Buď patricij, buď silný!"' Jaká má ten hoch, který se mihl mezi stromy, hubená a bezbranná záda! Tím to asi všechno bude – je to dítě… I když něco na tom je, ne nadarmo ti Spardané… To bych rád věděl, jestli zabíjeli také děvčátka… Ale co ti z Hvězdných republik?! Yves stiskl pušku pevněji. Pokrytci! Poslali na jistou smrt takového kluka! No jen počkejte, vás ještě pobavíme pravou sparťanskou hrou, a to už budou v hlavních skutečné střely.

Teď vlastně nemusí ani nikoho zabít. Tohle je přece politika, ne vražda, tak nač to prožívat. Všechno špatné pochází z představivosti a přemítání, kolikrát ti to vtloukali do hlavy!

„Doufám, že nás ten kluk trochu povodí," vytrhl ho z úvah partnerův hlas. „Pemeři už mě otravují. To není žádný souboj mozků, jen hra pro malé děti! Podíváme se, co dokáže člověk. Však se nám to bude hodit. Zvykli jsme si jen mačkat knoflíky, tak trochu jsme se roztekli v sádle, co?"

„O vás se to říct nedá, Vaše Hvězdnosti."

Využij lovu, radil otec, ten lidi sbližuje. Partnera jsem ti vybral jaksepatří, znáš ho. Styky, styky a ještě jednou styky! Tak se koukej Vytáhnout Velkoadmirál má rád, když se s ním inteligentně hádáš, a móóóc věcí na něm závisí!

„Ano, o mě se to říct nedá," usmál se admirál zdrženlivě. „A co myslíte, proč?"

„Jste na sebe náročnější než na ostatní, Vaše Hvězdnosti."

„Správně, kapitáne, správně. Mám vám něco poradit? V duchu na sobě vždycky mějte uniformu. Dokonce ve spánku, dokonce s holkou v posteli. To člověka drží! Čest uniformy především! V myšlenkách, citech, činech – vždycky!"

„Děkuji, Vaše Hvězdnosti, budu si to pamatovat." Yves se napřímil, protože pochopil, že společník jeho chvilkovou citovou rozkolísanost zpozoroval a blahosklonně odsoudil. Bože můj, kdy konečně dosáhne naprosté sebejistoty!

„Chytré, chytré!" promluvil admirál, který zkoumal stopu. „Kličkuje nám ten človíček, kličkuje. Neztratil hlavu. Vodí nás, co? Splňuje očekávání. Ten vydrží nejmíň pět koleček. A kdo ví, jestli na něj nakonec nebudeme muset vzít urychlovač. To bych nerad," potřásl hlavou. „Je to nesportovní. No nic, teď ho přechytračíme! Vsadil bych se, že se nám snaží dostat do zad."

Velkoadmirál se mýlil. V tu chvíli Yula už v zádech měli, takže všechno dobře slyšel. Jenže to teď nemělo žádný význam stejně jako všechno ostatní, v co bylo možno doufat, protože objevil tělesnou stráž. A jakou! Za lovci, stále ve stejné vzdálenosti, něco kolem padesáti metrů, klouzali kyberneti, podobní kentaurům, dva černí bojoví kyberneti. Jeden z nich, aniž se dotkl země, proplul neslyšně na několik kroků od Yula, na jeho přítomnost ale nijak nereagoval. To nebylo jeho úkolem. Kyberneti tu byli, aby dávali pozor, nic víc. Vždyť králík se může někdy vrhnout na vlka. Plejáďané předvídavě vyloučili i tuhle možnost.

To je tedy konec. Nepřátelé se dopustili chyby, když ho považovali za kluka, ale dříve nebo později jim dojde, jakého soupeře proti sobě mají, a pak použijí urychlovač. No, víte, je to trochu nesportovní…

Yulův mozek oběhl uzavřený kruh. Urychlovač, který

zdesaterónásobí rychlost běhu, zařadil do svých úvah už předem. Samozřejmě, že se k němu uchýlí, protože o tom podmínky nemluvily, a účel, jak známo, světí prostředky. Ale to rozvazuje ruce i jemu. Vše je dovoleno, žádné svědomí. Tak tedy jak je libo! Vyčíhat, skočit, uhodit dříve, než si protivník stihne zapnout gravitační čelenku. A potom – jen si laskavě poslužte! No ovšem, nebudou laskaví, jenže on bude mít v rukou zajatce, a na to budou muset brát ohled. Ale teď je tu ne jeden, ale hned dva kyberneti. Dva bojoví kyberneti, proti jejichž síle nemá nikdo sebemenší šanci.

Kolem usedavě zpíval les, přímo před tváří se mu vznášeli motýli, ale už se blížily kroky. Yul zamhouřil oči. Spálit se! Jiné východisko nemá. Nežádali na něm přece slib, že neumře. Nežádali jste, a to je vaše chyba, teď utřete hubu! Sami jste ze všech slibů udělali nepotřebnou veteš.

Trochu popoběhl, skrčil se do dřepu a opřel obličej o kolena. Třásl se jako v zimnici. Vědomí už připravovalo tělo k smrti. Ne! – vyskočil Takhle se ze světa neodchází! Kolik času potřebují kyberneti, aby dorazili na místo? Kolik? Tam, kde je porost hustý, nejméně dvě tři vteřiny. A s ním bude v tu chvíli celá síla Kruhu, a on ji použije.

Ale co tím dokáže? Právě to, že člověk není lovná zvěř!

Zabíjet se nesmí.

Dostanete svůj spravedlivý díl, i když sami spravedliví nejste!

Ale předtím vás musím pořádně prohnat. Sparťané, mocní této Říše, nadlidé! Jen se proběhněte, Vaše Hvězdnosti, jen se proběhněte, vaše uniformovanosti, než umřete!

Yul vyrazil poklusem. Les zpíval hlasitěji než ráno, zněl jako varhany o tisíci píšťalách. Běželo se mu lehce, zvuky lesa ho nesly jako na křídlech, nebylo v nich ani zlo, ani smrt.

9 / DEUS EX MACHINA

„Tedy opravdu, překonal všechna očekávání!“

Po velkoadmirálově tváři stékal proudem pot, prsa se mu těžce vzdouvala, ale přesto ho pevně obepínala neviditelná uniforma. Oči se mu leskly vzrušením, s honem byl spokojen.

„Šesté kolo! Představte si to! A vysvětlete mi, čím to, že ho tráva

přestala řezat do nohou. Pár škrábanců snad může zaschnout, ale… Namouduši, až to všechno skončí, jsem ochoten mu potřást rukou. Ale zatím jsme, můj milý, jeho stopu ztratili.“

„Snad nějaký strom…,“ začal Yves a hned litoval, že to řekl. Velkoadmirál pohrdavé odfrkl:

„Mladý muži, s takovým fíglem by si snad přišel na vás, ale já mám oči všude! Kde by se tady mohl schovat?“

Do korun stožárovitých stromů bylo báječně vidět, a nějakou dutinu by si ve zpívajícím lese dokázal najít snad leda pták. Tyhle stromy vůbec netrouchnivěly a umíraly vstoje. Yves upadl do rozpaků a aniž to měl v úmyslu, udělal tím velmi politický tah, protože nadřízení mají takovéhle chyby rádi.

„To nic, to nic,“ poklepal mu admirál otcovsky po rameni, ovšem jen tak, aby neutrpěla důstojnost uniformy, „zkušenosti přicházejí s věkem. Chybami se člověk učí. Že to ale je šelma! Škoda, ale co naplat, práce je práce, už jsme se pobavili dost! Kapitáne, zapněte ur…“

Oštěp, který se mu zaryl do hrdla, přerval jeho větu v půli slova. Ke kmeni stromu, odkud oštěp vylétl, to bylo nejméně pět metrů, ale Yves nestačil zvednout pušku, nestihl se ani vzpamatovat, a už byl sražen, přitištěn k zemi a chlapecké, ne, nechlapecky ocelové ruce mu sevřely hrdlo a zarazily dech. Hlava se s křupnutím zvrátila dozadu a v kapitánově ohromeném vědomí se smutně zachvěl blednoucí les. „A to je konec…?“ proběhla mu hlavou poslední lítostivá a nechápavá myšlenka, než všechno zhaslo. „A to je konec…?“ proběhla stejně nechápavá myšlenka hlavou i Yulovi.

Nestihl to. Všechna spojená síla lidí Kruhu, které před útokem zavolal na pomoc a kteří mu tu nepřemožitelnou sílu dali, nestačila, aby všechno stihl za tři krátké vteřiny. Kyberneti se vynořili dříve, než s nepřáteli skoncoval.

Yul se vrhl ke stromu, který mu měl krýt záda, a před sebe nastavil bezvládné kapitánovo tělo. Jenže kybernetův chladný úsudek vyhodnotil bleskově situaci a Yulova ruka klesla, paralyzována bolestí. Po dalším takovém vpichu musí bolest odstartovat povel sebezničení, zapojit smrt, kterou si už dopředu naprogramoval. V jeho vědomí se ozval zoufalý výkřik přátel, kteří teď byli s ním, v

něm, a kteří jeho smrt museli přežít! Z posledních sil se od nich odizoloval, aby smrt po Kruhu nepřeskočila i na ně.

Ale to, co následovalo, nebyla smrt. Druhý kybernet vystřelil bojový paprsek. Ne však na Yula, nýbrž na svého partnera.

Reakce kybernetů je superblesková. Rána nezasáhla cíl. Neočekávaně napadený kybernet se ochránil silovým polem, odrazil blesk a hned nato sám vypálil zničující paprsek.

Povel smrti byl už téměř vykonán. Yul k ní měl tak blízko, že se nedokázal pohnout, a jen jako mlžným závojem se díval, jak kyberneti kolem sebe krouží, vrhají na sebe blesky a odrážejí je silovými štíty, jak po sobě dva černí kentauři sekají ohnivými meči jako gladiátori, jak se o sebe zapírají a chrčí, jak v divokém ohni toho boje pobledla i pronikavá záře Alcyony. Yul na to všechno hleděl a nic nechápal.

Deus ex machina!

Kdo mu to pomohl, a proč?!

Yulovy slzící oči viděly jen šílený tanec stínů a změť záblesků. Došlo tu k chybě, nebo to byl něčí úmysl? Kyberneti se srazili silovými štíty jako v boji muže proti muži. Útočník byl schopnější. Yul nepostřehl, jakým manévrem odklonil soupeřův štít stranou nebo jestli to vůbec udělal, ale jeho ohnivý meč zasáhl cíl, druhý stroj sebou škubl a klesl na zem.

Bojové paprsky zhasly a zdálo se, že s nimi pohaslo i světlo dne.

„Nasedněte," uslyšel Yul strojový hlas, nevzrušený jako vždy, „svěřte se mi."

Před oslněnýma očima mu tančily krvavě černé pruhy, jen s námahou rozeznával, co je kolem něj. Kybernet, nakloněný k jedné straně, hořel jako táborák. Oheň už začínal šplhat po stromech. Yul se sklonil ke svým nehybným protivníkům, nadlidským úsilím obě těla pozvedl a padl s nimi na záda kentaura, který je nastavil, jako by četl myšlenky, a jakmile na ně Yul dopadl, přitiskl všechny tři postavy k sobě silovým štítem.

„Se štítem nebo na štítě, ale když je jeden pod štítem, tak co to znamená?" pomyslel si Yul zmateně. Ničemu se už nedivil, ani nemohl.

Tak jako tak neměl na vybranou. Vyrazili. Když se kybernet

přihnal k hradbě, vylétl kolmo vzhůru, ale hned za ní se zase přitiskl k zemi a uháněl tak nízko, že málem zachytával spodkem o trávu. Yul sebou trhl. Teď je sestřelí! Ale nesestřelí, opravil se, kybernetův radiomaják určitě vysílá příslušný kód. A než přijdou na to, co se stalo v lese…

„Kam letíme?“ Vítr mu trhal slova od úst.

„Dívejte se a uvidíte.“

„Kdo vás poslal?“

„Promiňte, musím dialog přerušit. Je tu nebezpečí zaměření, musím se plně věnovat rušení signálů.“

Podle mihotání okolního vzduchu Yul pochopil, že se kybernet odstínil ve všech vlnových rozsazích. Les už zmizel za obzorem, pod kentaurem se prostírala vypálená step. Švihaly je poryvy větru, silový štít se stále častěji rozsvěcel ohnivými body, jak v něm hořely mušky, zachycené větrným vírem. Několik jich však přece jen kolem zábrany proklouzlo a způsobilo bodavou bolest ve tváři. Yul k sobě přitiskl bezvládnou Yvesovu hlavu, aby se netloukla o kybernetův pancíř, zabořil tvář do vlasů svého nedávného pronásledovatele a zavřel oči. Při téhle rychlosti by mu je nějaký větší brouk mohl vyrazit.

Zlehka sešikmená kybernetova záda vyzařovala teplo, a kdyby byl Yul potomkem stepních národů, zakoušel by teď asi onen pocit nespoutaného běhu, letu, který má jezdec, když pod ním plnokrevník napíná šlachy, téměř se nedotýká země a odnáší ho pryč od nebezpečí. V Yulově vědomí ovšem takové asociace vznikat nemohly a nevznikaly. Měl pod sebou stroj, jenom stroj. Jeho chod byl obvyklý a známý, ale nijak pro něj nepatřil ke stepi nebo prérii, ke hvizdu divokých jezdců, k legendám a bájím o bohatýrských bitvách ani k dávné bezbřehé volnosti a krvavým nájezdům. Kybernet pro něj nebyl koněm ani kentaurem, bylo to jen technické zařízení, které musela seslat sama Štěstěna.

Yul se soustředil a pokusil se zavolat přátele, ale podařilo se mu jen rozeznat jejich ohromené tváře. Překáželo mu příliš silné rádiové odstínění. Zvlášť se objevili Anton a Uma, zvlášť Lü-Bang, pak se hned všechno promíchalo a zmizelo. Kybernet se teď pohyboval v serpentinách a jako by někam klesal. Yul pootevřel oči. Kolem jako

šedé splývavé pruhy uháněly výstupky kamenitého srázu.

Náhle začal kybernet brzdit. Vzdušný proud zeslábl a umožnil Yulovi pořádně si prohlédnout okolí. Kybernet letěl nad bělavými hromadami kamení. Napravo i nalevo se vypínaly stěny kaňonu. Daleko vpředu se za ohybem vynořil maličký graviplán a letěl jim vstříc. Za křivkou spektrolitu rozeznal Yul vzrušeně zářící tvář, které v koutku úst jako háček poskakovala dobře známá dýmka. Lü-Bang na chvíli odtrhl ruce od řídicí páky, zaklesl prsty do sebe a zatřásl spojenýma rukama nad hlavou.

„Takže ty!“ vyhrkl Yul, když se oba stroje k sobě přiblížily a Lü-Bang odklopil spektrolitový kryt.

„Jak vidíš, jsem to já.“ Lii-Bangova tvář se roztáhla ve šťastném úsměvu, který nemohl ani nechtěl potlačit.

„Tak to nemyslím. Kybernete, je to vaše práce. Proč jste mlčel, proč jste nic neřekl?“

„Promiň, takže tos nebyl ty?“

„Ne.“

„Ale potom…“

„No právě! Kybe, proč jsi to dělal?“

„Konal jsem rozkaz.“

„Od koho?“

„Od UM.“

10 / LABYRINT SVATÝCH

Bolest, bolest, nic nebylo, není a nebude kromě nekonečné a vše pohlcující bolesti. Yves se pokusil zasténat, ale nepodařilo se mu vydat ani hlásek.

„Vydrž.“

V neprůhledné temnotě zazněl sotva slyšitelný hlas, který naléhavě opakoval:

„Vydrž. Hned ti bude líp.“

Ve tmě jako by se projevila spásná nitka a vědomí se jí křečovitě chytlo. Něčí prsty se dotkly jeho zápěstí.

„Ulevilo se ti, ulevilo, už se ti ulevilo.“

Hlas tišil bolest a rozléval se tělem jako hojivá vlna. Starostlivé ruce se přesunuly na spánky. Vycházelo z nich teplo mateřské péče.

Ano, to je matka, nikdo jiný tohle nedokáže, nikdo v celém vesmíru! Je nemocný, stůně a leží v kolébce.

Ne, je to něco jiného, něco, co bylo dříve nedobré a teď je to milé a laskavé, teď, když jeho čelo tisknou úzké ženské dlaně, ze kterých čerpá uklidnění, soucit a sílu. Bolest slábne, tma řídne, ta, jejíž prsty mu hladí spánky, bolest odvádí, je v ní zhojení, něha a síla. Síla.

Yves s nesmírným úsilím pootevřel ztěžklá víčka. Nad ním se matně rýsovala soustředěná tvář dívky, která se k němu skláněla. Byla to tvář nepostižitelně známá, jako by o ní kdysi snil. Daisy! Ne, není to ona, je to jiná dívka, ale je jí tolik podobná, až to srdce svírá, jako by tu došlo k prostoupení duší.

„Teď spi," řekla Uma. „Spi dlouho, tvrdě a vydatně." Yvesova víčka se sama od sebe zavřela. Usnul docela klidně, jako usínal kdysi v dětství, kdy ještě neznal ctižádost, intriky, ani velitelské povinnosti.

„Vzbudí se zdráv," řekla Uma a vstala z pokleku. „Obratle má celé, ostatní jsem napravila a uvolnila."

„Kdyby se tak dal stejně lehko vyléčit i mravně," řekl Lü-Bang, když vydechl obláček kouře. „Zmetek jeden! Ostatně, to není naše starost. A co tvůj admirál, Yule?"

„Arteria jugularis není zasažena," odtrhl Yul ruce od obnažených velkoadmirálových prsou a otřel je mechanicky o sebe, jako by chtěl setřít špínu. „A přitom právě tam jsem ho měl trefit. Mířil jsem špatně, nebo jsem to snad nedokázal? No nevadí," zapnul admirálovi blůzu. „Ať už je to k něčemu dobré nebo špatné – spíš to druhé –, bude žít. Ale k úplnému vyléčení by byly nutné přístroje, které nemáme."

„To je fakt!" zamumlala Uma. „Doba kamenná…"

Ticho jeskyně, po jejíchž začouzených stěnách poskakovaly odlesky malého ohníčku, ji donutilo přitlumit hlas. Tahle skrýš byla zřejmě používána nejedno století, tak hustě byly stěny posety znaky a symboly skoro všech náboženství, jaká jen v dějinách existovala, tak silná na nich byla vrstva sazí, vyleštěná časem, jen hvězdné Váhy spravedlnosti, symbol pozdně kosmické víry, se lišily svou bělostí, zřejmě se jich ještě nedávno dotýkaly ruce věřících.

Ohníček pod puklinou v klenbě, v rohu otepi suché trávy, na

kterých leželi ranění, hliněný džbán s vodou, pletený koš – to bylo veškeré vybavení příbytku moderních poustevníků, tak podobného tábořišti pračlověka. Na Plejádách ovšem pračlověk nikdy nežil, protože lidé tu nevznikli, nýbrž sem přišli, obtěžkáni svými dějinami.

„Dějiny jsou plné paradoxů," pronesl Lü-Bang v odpověď na nevyslovenou Uminu myšlenku. „Neexistují mimo kontrasty a rozpory, jejichž skutečný smysl se projeví až časem. Právě to tak často vyvádělo z míry myslitele a vedlo je občas až k zoufalství, protože se jim zdálo, že rysy života jsou pokrouceny šílenstvím. I když zrovna to šílenství…," potřásl hlavou. „Plejády jsou panenský svět. Člověk by řekl, že tu může začít od libovolné nuly, malovat ty nejkrásnější znaky, uskutečnit bez překážek sen o tisícileté Říši, o nadlidech, o ráji pro vyvolené. A jak uboze, trapně a odpudivě vypadá naplnění toho snu! Hony na pemery a nuzné podzemní kláštery! Ani ve vynalézání zla, ani v útěku před ním nebylo vlastně za tisíciletí objeveno nic nového. Nedokazuje to snad, že veškerý potenciál zla se už vyčerpal koncem druhého megachronu, že všechny základní momenty už tu byly a…"

„Anton jde," řekla Uma tiše.

Ve tmě vchodu se objevila Antonova postava, za ním do jeskyně tiše vklouzl kybernet. Anton mlčky přisedl k ohni, chvíli se mračil, chvíli zase usmíval. Přátelé na něj nespěchali. Yul přihodil na oheň pár větviček. Trochu se oteplilo.

„Ano, tohle jsem nečekal!" uhodil se Anton do kolena. „Byl jsem hloupý, nepochopil jsem to, nenapadlo mě… Na Plejádách existuje rozum, a tím rozumem je UM."

„UM? Vytvořili snad lepší umělý intelekt než my? Tomu nevěřím!" Lü-Bang kategoricky mávl rukou, jako by uťal konec své věty.

„Mám dojem, že tu zrovna někdo mluvil o paradoxech. A právě ten někdo, jen co na jeden paradox narazil, je zřejmě ochoten ho popřít." V Antonových očích se zablýskly jiskérky smíchu. „Ne, jejich UM je samozřejmě primitivnější než naše umělé mozky. Ale nedokážete si představit, jak je osamělý. Pochopil jsem to už tehdy v noci. Pochopil, ale… Je to chladný rozum, jako každý UM, nelidsky uzavřený, vytvořený pro čistě pragmatické účely. Celá ta léta myslel.

O čem přemýšlel? Pro Plejáďany to byl nástroj, prostředek, služebník. Ano, řídil jejich hospodářství, vykonával rozkazy, byl strojem – jenže UM není jenom stroj, to přece víme. Věděli to i oni, ale být jeho partnerem nebo dokonce přítelem nikdo z nich nechtěl ani nemohl. Árijci — tím je řečeno vše. A on zatím osamoceně promýšlel svět. Pokroucený svět, protože si dokážeme představit, jaké informace mu poskytovali o nás a koneckonců i o sobě. K čemu došlo, když jsem se před ním odhalil a navíc mu ukázal nebezpečnost zbraně Předchůdců i pro něj? Neexistuje UM, který by pracoval na vlastním zničení, a on má to, co nemá žádný člověk – úplné a všestranné informace o rozsahu nebezpečí. A teď k tomu přičtěte, že byl náhle zbaven samoty, přičtěte zajímavé perspektivy soumyšlení s lidmi a přátelství s nimi, tedy s námi. Dál se už jenom domýšlím: UM se rozhodl zabránit vlastnímu zničení. Protože je vázán zákazy, nemohl nám potřebné informace předat, nebo to možná nepovažoval za optimální řešení. Zbudoval si vlastní Hru, vždyť intelektuální hra, to je celý jeho život. Plejáďané mu pro každý případ dali vyřešit úkol, jak zbavit Yula jakýchkoli šancí a vyhrát hon. Ten úkol poslušně provedl, dál ale měl už volnou ruku, nikdo od něj přece nepožadoval slib, že nebude zasahovat. Nějakého El Schorra, pro kterého jsou i lidé jenom nástroje, nemohlo něco takového vůbec napadnout. Bojoví kyberneti umělému mozku nepodléhají, zato ale řídí jejich výrobu a leccos jiného. Jestli si vytvořil vlastního kyberneta nebo přeprogramoval už existujícího a jak ho zařadil do téhle akce, to ví jen on. Ale fakt je, že máme kyberneta za spojence.“

Všichni mimovolně pohlédli na černého kyberneta, který jako by dřímal u stěny jeskyně vedle symbolu Vah spravedlnosti, bělajících se tmou.

„Teď už na to nejsme sami,“ zachvěl se Antonovi hlas. „UM provádí svůj záměr a jen díky tomu je tu Yul s námi.“

„A co dál?“ Lü-Bangovy lícní kosti byly teď ještě výraznější. „Jsi naprosto přesvědčen, že je naším spojencem?“

„Kybernet vyřídil jen to, co mu UM uložil, přímé spojení s ním nemáme, nebo jen jednostranné. Ale když se nad tím zamyslíme…“

„Když se nad tím zamyslíme, můžeme přijít na to, že moje záchrana je jen součástí širšího záměru,“ ozval se Yul Knight.

„Shromáždili jsme se všichni na jednom místě, to přece El Schorr právě potřebuje.“

„Chyták za takovouhle cenu?“ kývl Anton směrem k zajatcům.

„Co pro ně znamená život někoho jiného? A navíc, kdo z nás dokáže zabít bezbranného člověka? Oni to vědí. Převrátí tady všechno naruby, jen aby nás našli!“

„Ne!“ řekl Anton ostře. „Vy UM neznáte, ale já jsem byl jím a on byl mnou. Věřím mu.“

„Co bychom byli bez důvěry,“ řekla Uma a nemínila to jako otázku. „Kandidáti na další El Schorry. Mimochodem, všimli jste si, že své pochyby vyslovujeme v přítomnosti kyberneta a tedy nejspíše i samotného UM?“

„To vím a pamatuju na to,“ řekl Anton. „Tak to má být. Úvahy mohou zklamat, rozum ne.“

„A navíc nejsme v pasti,“ dodal Lü-Bang. „Tohle místo, Yule, nebylo zvoleno jen proto, že je odtud blízko do zpívajícího lesa. Každý z nás směřoval k cíli vlastní cestou. Ta moje nás přivedla sem. Labyrint chodeb je rozsáhlý a není lehké ho prohledat ani nejmodernějšími prostředky. Ale to vlastně není to hlavní. Věděl jsem, co říkám, když jsem mluvil o kontrastech dějin. Nahoře vládne pragmatismus, ale tady je útulek hledačů duchovna, posvěcený staletími tradic. Do jejich náboženssko-filozofické doktríny jsem zatím nepronikl, ale ujistili mě, že v případě nebezpečí nám otevřou únikovou cestu, která bude naším pronásledovatelům nepřístupná. A jsem přesvědčen, že ten slib byl myšlen upřímně.“

„Pomůže nám jejich pravda?“

„Jsou přesvědčeni, že jejich pravda je vodítkem pro každého.“

„Řekl jsi jim o našem úkolu?“

„Ví o něm nepřítel, takže není důvod ho tajit. Anton tu ke svému překvapení našel mimolidský rozum. Já jsem zase hledal lidský, rozumíš? U padišáhova dvora není, takže nejpravděpodobnější místo jeho výskytu je opačný pól společenského vědomí. A ten je tady. Jestli jsem se zmýlil, sotva to naši situaci zhorší.“

„K čemu okliky, když existuje přímá cesta k cíli!“ nevydržel Anton. „To, co hledáme, máme před sebou!“

Lü-Bang také pohlédl na nepohnutě ležící zajatce a usmál se.

„Ty jsi muž činu a jako každý muž činu jsi trochu netrpělivý. Uma ví, proč mlčí, že?“

„Všechno už je připraveno.“ Uma si čistě ženským pohybem odhrnula pramen vlasů, který se jí svezl přes tvář. „Admirál je v bezvědomí. To by k ničemu nevedlo. Kapitána jsem už uvedla do potřebné snoreality. Takže je na nás, abychom rozhodli, jestli máme právo proniknout do vědomí bezmocného člověka.“

„Já jsem byl bezbranný a on by po mně bez rozmýšlení vystřelil!“ zvolal Yul. „Tak jaképak pochybnosti!“

„Pochybnosti jsou potřebné vždycky,“ řekl Lü-Bang, „ale akce vyvolává reakci.“

Anton přikývl.

„Dobře,“ povzdechla Uma. Poklekla před tiše oddechujícím Yvesem a sklonila se až k němu. „Tak, hochu…“

„Chudinka hošíček! Koho to lituješ, prosím tě…,“ zasupěl Yul a odvrátil se.

Zdálo se, že Uma usnula na nepřítelových prsou. Uhlíky v ohníčku slabě praskaly jako tehdy na Zemi, dým se ale nikam nešířil, stoupal přímo k puklině ve stropě. Yul sáhl do košíku a podal každému jednu placku. Těsto bylo samozřejmě syntetické, tuhé a bez chuti. Jenže obyvatele téhle jeskyně tělesné požitky nezajímaly. Kdyby se dokázali obejít bez jídla, asi by si ulehčené vydechli. Ale bez potravy se nedokázal obejít nikdo, i když opustil nenáviděnou civilizaci. A tak si z ní tihle poustevníci vzali na cestu syntetizátory. Technika byla stejně jako v minulosti pomocnicí v těch nejroztodivnějších lidských snahách, dokonce i když se navzájem popíraly.

Konečně Uma zvolna, jako by se probouzela, uvolnila objetí, její jakoby sešeřelá tvář byla ještě vteřinu nebo dvě oslepla a nepřítomná, potom otevřela oči. Po tváři jí bloudil rozpačitý úsměv.

„Tak ten hoch je zamilovaný,“ řekla ve zmatku.

„Za prvé – bude asi starší než ty,“ poznamenal Lü-Bang přísně, „a za druhé – co je na tom zvláštního, když si odmyslíme, že nahlížet do intimních myšlenek někoho jiného je člověku trochu trapné?“

„Zvláštní na tom je, že je zamilován do obrazu našeho lidského jsoucna, do Daisy Grantové.“

„Takhle to tedy je? Promiň, tohle je opravdu důležité, pokud to ovšem není jenom žádostivost.“

„Zdaleka ne. To nejdůležitější v jeho paměti, velezrada a vzpoura proti vladaři, bylo dobře zablokováno a nedokázala bych se k tomu dostat, nebýt toho, že aniž to sám tušil, strašně si přál to někomu svěřit, přál si, aby ho někdo pochopil. Tak je to. V tom ostatním jsem bohužel úspěšná nebyla. O zbrani Předchůdců ví jen tolik, že po závěrečné zkoušce bude instalována na jeho lodi, která se jmenuje Rozhodný, že ničivá síla zbraně překonává všechno, co je dosud známé nebo vůbec představitelné, a že bude obrácena proti nám. Tohle je to hlavni. Všechno ostatní…“ Uma sebou trhla. „Pusťte mě blíž k ohni. Jsem zevnitř celá ledová.“

„Uklidni se,“ řekl Anton. „Mám ti pomoct?“

„Děkuju, zvládnu to sama.“

Uma se naklonila k ohni a v očích jí začaly tančit rudé odlesky.

„Víte, byla tam jedna fixní vize. Trůnní sál, na trůně otec tohohle hocha – promiň, Yule, ale je to opravdu klouček, takové kruté, zkažené a zasněné dítě v uniformě – a k trůnu se po kolenou plazí naši krajané. Ale pak následuje hněv a zuřivý odpor. Mezi těmi ponížených vidí zase svou Daisy. V tomhle okamžiku je schopen otce zabít, i když si své citové rozpoložení zřejmě neuvědomuje.“

„Teď lituju, že jsem ho nezabil,“ řekl Yul podmračeně.

„A víš, že byl okamžik, kdy tě litoval? Ano, cítil k tobě soucit a k nám bezbřehou nenávist, že jsme poslali takové dítě na jistou smrt. Toho jsme tedy svou lstí dosáhli! Ne, teď, když jsem Yvese trochu pochopila… Je špatný, je sobecký, je už skoro vrah, to všechno je pravda, ale je tak trochu také oběť, je pořád ještě člověk, a duchovně nekonečný. A my, my jsme povýšenci!“

„Tak tohle jsi přehnala,“ potřásl Lü-Bang hlavou.

„Uma má pravdu,“ řekl Anton zamračeně. „Je to pro nás lekce. Jen nevyšlapaná cesta vede k cíli.“

„Když si člověk nevybere cestu, vybere si cesta jeho,“ dodala Uma. „Počkejte,“ pozvedla ruku a strnula v té poloze, „někdo jde. Jeho mysl je těžká a kroky… To je zvláštní, žádné.“

„To bude asi stařešina těch poustevníků.“ Lü-Bang obrátil hlavu ke vchodu. „Ale neslyším ho.“

I citlivé ucho Yula Knight zachytilo kroky až v posledním okamžiku. Stařec se objevil tak nehlučně, jako by ho přivál průvan. Náhle se v černém rámu vchodu rýsovala jeho postava v dlouhém splývavém rouchu šafránové barvy. Vytáhlé starcovo tělo vypadalo tak nehmotně, že jeho první krok směrem k lidem Kruhu jako by jen posunul vzduchem záhyby jeho roucha, bezvlasá hlava se zakývala na tenkém seschlém krku jako na stéble, ale toto zdání bezmocnosti rušil pevně upřený pohled jasných očí. Stařec stále stejně beztížně doplul až k ohníčku, zlehka a plavně k němu usedl v pozici sedícího Buddhy a znehybněl tak, že ani dech mu nevzdouval vetchou látku na prsou.

„Vítám vás, kyvadloví lidé."

Slova zašustila, jako když se sype suchý písek. Anton se zachvěl, když se ho diamantově lesklý pohled neznámého dotkl.

11 / KYVADLO A NIRVÁNA

„Zdá se vám, že jste nabyli prostoru a blaha lidské existence. Ale to je iluze. Stejně jako volnost kyvadla je závislá na přitažlivosti, je i duch omezen psychickým polem lidských hmot, a marně doufáte, že když změníte podmínky lidského bytí, zrušíte tento zákon. Ne, můžete změnit pohon, zvětšit výkyv, převést pohyb kyvadla do jiné roviny, ale podstata pohybu zůstane stejná, i tady na Plejádách, stejně jako předtím tisíce let na Zemi. Lidské Já se pohybuje mezi Dobrem a Zlem, mizí do Temnot, aby se vrátilo do Světla, opisuje svou cestu mezi Jing a Jang, sem a tam, až donekonečna. Společným úsilím jste donutili kyvadlo, aby se pohybovalo mezi novými body, nebo je alespoň za nové pokládáte. Ale jsou to zase stejné přesuny mezi extrémy, kterým jste dosadili dřívější významy Dobra a Zla, je to pořád stejná nemožnost překročit nějakou mez, a z toho vyplývá stále stejná polarita Jing a Jang, jen v nové formě, a tedy také stále stejná nedosažitelnost Věčné blaženosti, o kterou všichni usilují. To, s čím jste sem přišli, bylo od počátku předurčeno věčnou polaritou lidského bytí. Jednomu z vás jsme my Prohlédnuvší přislíbili pomoc. Bude vám poskytnuta."

Stařec se odmlčel, jako by nabíral dech. Nikdo z Pozemšťanů nedal ani hnutím mysli najevo, co si o jeho slovech myslí, ale všichni

se náhle cítili nesví. To, co slyšeli, nebyla výzva k dialogu a dokonce ani kázání. Byla jim zvěstována pravda, poslední a konečná, stejně lhostejná k námitkám i souhlasu, jako je diamant lhostejný ke smutku i radosti. Taková pravda buď vede, nebo zahubí.

„Vzdát se hmotnosti," zašelestil hlas znovu, „vytrhnout se z psychického pole miliónů a miliard. Tuto cestu spatřili jogíni, svatí poustevníci. Vy smrtelní ovládáte pět stavů psychiky – bdění, spánek, hypnózu, soumyšlení a mentálně strojový stav. To poslední odmítáme, neboť stroje slouží stejně Dobru i Zlu."

„To není tak docela pravda," zašeptal Anton, ale jeho šepot neudělal větší dojem než zapraskání ohně.

„Odmítáme také soumyšlení, protože právě v něm se uskutečňují pouta psychické přitažlivosti lidských hmot. Šestý, vám neznámý stav psychiky, to je klíč k jiným formám bytí, k onomu skutečnému nekonečnu, které je pro vás, svázané lidským společenstvím, uzavřeno. Temný je příkrov naší pravdy pro nepřipraveného a krátká je doba vašeho přebývání zde. Poodhalím vám jen to, co je váš racionalistický mozek schopen vnímat. Vězte, že svým soumyšlením jste si uzavřeli cestu k nejvyšší, nepostižitelné a neomezené psychické síle. Ve fyzickém světě je spojení atomů v molekuly schopno zrodit jen horký a doutnající oheň. Skutečnou energii nese atom jen uvnitř sebe sama. Aby se člověk mohl vznést do nebe, musí kapka opustit oceán."

Stařec znovu umlkl. Lü-Bang, který ještě doufal v dialog, se do té pomlky spěšně vklínil:

„Abychom pochopili jeden druhého, musí každý každého vyslechnout až do konce, to je naše pravidlo. Správně jste konstatoval, že doba našeho pobytu zde je krátká. Stačíme snad za tu dobu všechno pochopit? Nebezpečí je blízko a hrozí všem stejně, ať vyznávají jakoukoli filozofii a jakékoli náboženství."

„Vám ano. Na naší cestě nebezpečí není."

„Je to opravdu tak? Výkyv kyvadla, abych se vyjádřil vašimi slovy, je vyvážený, a nebylo dobyvatele, který by nebyl dříve nebo později sražen zpětným pohybem. Když vzplanou naše hvězdy a slunce, vzplanou i hvězdy Plejád!"

„Vzplanou," odtušil stařec stejně bohorovně, „ať se tomu

vzpouzíte nebo ne, vzplanou stejně, neboť kdo místo moudrosti hledá sílu a moc, je odsouzen k záhubě. Plejády zahynou, s nimi zřejmě zahynete i vy, a není třeba toho litovat.“

„Není třeba!“

„Před vámi žily miliardy lidí a dávno už tu nejsou. Trápí to snad vaši duši?“ Starcův diamantový pohled se zabodl do Lü-Banga. „Když vaši potomci uvidí už pomiliónté svítání, bude je mrzet, že vy u toho nejste? Motýl nelituje kukly, a člověku je souzena velká proměna. Pro vás jsou Předchůdci ti, kteří fyzicky odešli, pro nás je to boží pravda. Vězte, že vývoji ducha předchází vývoj tělesných schránek a forem. Zvíře je uvězněno ve vlastní kůži, zatímco člověk volně střídá obleky, skafandry a domy. Schránkou ducha je tělo, je pro člověka tím, čím je pro zvíře kůže, zatímco pro Předchůdce už to není nic víc než převlek. Proto jsou věční a nekoneční jako samotná příroda, nezničitelní a všeobecní, a vyzývají nás, abychom se k nim připojili. Naslouchejte jim a budete spaseni!“

„Důkazy,“ zeptal se Anton rychle, „kde jsou důkazy, že je to všechno tak?“

„Existence hvězd důkazy nepotřebuje, ale rozptylte všude světlo a hvězdy už nespatříte. Mluvte spolu navzájem a neuslyšíte ptáky. Ztotožněte se s lidstvem a nepronikne k vám myšlenka rozumu, který vás předešel. Mlčení, osvobození od okolního světa, víra! Co hledáte, to vám bude dáno. Před čím se uzavřete, to zmizí. Na co pohlédnete, to spatříte. To vám říkám já, který jsem se naposledy obrátil k lidem, než navždy opustím jejich k záhubě odsouzený svět. Jste pro mě stíny, dávno jste všichni stíny, ale poslední přikázání, jehož jsme zde poslušní, je zjevovat pravdu všem, kdo přijdou. Nyní volte!“

Pozemšťanů se zmocnilo tíživé mlčení.

Yul našel nepřítele, uvažoval Lü-Bang stísněně, Anton spojence. A já jsem našel člověka lhostejného. Tolik staletí uplynulo, všechno se změnilo, ale myšlení tady není o nic hlubší než třeba u Augustina, jenom objekt víry je jiný – Předchůdci! Promiňte, zavedl jsem vás do slepé uličky…

Netrap se, ó skeptiku, reagovala Uma. Filozof musí nahlédnout pod každý kámen, aby toho, kdo kráčí za ním, neuštkl had. A pak, není to lhostejnost, ale víra zklamaných vírou.

Ano, souhlasil Anton, kdo zhasíná denní světla, ten rozsvěcí půlnoční. A přesto – je tu myšlenka, a tam, kde je hledána, může být všechno dvojí i trojí, a bylo by zajímavé, co by řekl náš Echraton, kdyby slyšel takovýhle výklad své teorie uskutečnění ideálu „mimoekologické civilizace“ v zásadě nesmrtelných lidí.

Jenom Yul se k těm úvahám nepřipojil. Odpočíval a bez cíle hleděl na dohasínající uhlíky. Byl živ a odtažitá filozofie se ho nedotýkala. Bylo mu dobře teď a tady, v tomto vnějším, hmatatelném světě, kde je všechno tak jednoduché, vědou objevené a spolehlivé jako tenhle kybernet, jako domácký pach kouře z ohníčku… Pach!

Vyskočil a doběhl k východu. Vtáhl nosem vzduch jako zvíře, jeho chlapecké tělo se napjalo, lopatky se mu pod opálenou kůží začaly divoce pohybovat. Vrhl se na zem a přiložil ucho ke kameni.

„Tak jste si to vymudrovali, už jdou!“

Všichni kromě starce vyskočili.

„Svatý otče,“ nedokázal Lü-Bang potlačit hořký osten v hlase, „jestli pak si tu svou pravdu stihnete ověřit? Pro nás tahle cesta není, nestihli jsme se odpoutat od lidstva a budeme se muset postarat o takovou drobnost jako jeho osud. Vaši bratři mi slíbili, že nám v každém případě ukážete cestu ven, která bude našim pronásledovatelům nepřístupná.“

„Pojďme,“ následovala nevzrušená odpověď.

Stařec* vstal a aniž se obrátil, vykročil volně a lehce k protější stěně jeskyně, jako by se před ním měla rozevřít. A skutečně se rozevřela, objevila se průrva, ze které táhl chlad.

A vtom kybernet ožil:

„Nebezpečí – kyberneti, lidé, plyn! Nebezpečí!“

Starcova záda už zmizela v průchodu.

„Ty jsi mi taky bojový stroj!“ plácl Anton kyberneta. „Zmlkni a přiuč se čichu u lidí.“

Popadli spolu s Lü-Bangem zajatce a spěchali za starcem. Poslední se do průrvy vmáčkl kybernet. Nikdo nepociťoval ani stín nerozhodnosti nebo zmatku. Všichni byli připraveni i na tuhle možnost.

Chodba, kterou se vydali, byla klikatá, tmavá a neustále klesala. Pořád níž a níž, a kolem tma a chlad tak pronikavý, že si nejprve

Uma a Yul, ale potom i ostatní museli představit, že jsou někde pod žhavým tropickým sluncem, aby chlad zmizel a tma trochu prořídla.

Konečně se začala skutečně projasňovat. Ještě jeden záhyb, starcova záda se v otvoru zhoupla jako kyvadlo a před nimi se rozevřela jeskyně, ta nejpodivnější jeskyně, jakou kdy viděli. Hrubý kámen nerovnoměrně stoupající klenby se v dálce rozpíjel a rozplýval, ačkoli vzduch vypadal průzračně. Snad to bylo tím, že celá podzemní prostora perlově fosforeskovala, ale odkud se to rovnoměrné světélkování bralo, když žádný z jejich lidských smyslů nedokázal zachytit nic neobvyklého? Jejich pozornost ihned upoutala jiná zvláštnost jeskyně. Přímo pod jejich nohama se svahu, pokrytého kamennou drtí, dotýkalo cosi šedomodrého, co vypadalo zároveň jako mlha i jako voda, na mlhu to však bylo příliš husté a čiré, na vodu zase příliš vzdušné a zvrstvené. Bylo možné si představit, že je to mohutná vrstva stlačeného namodralého kouře nebo ztuhlého plynu, ale ani takové vyjádření nemohlo vyslovit dojem z toho mrtvolně nehybného, mlžné lehkého a presto hutného jezera, v jehož čirých i nejasných hlubinách se sotva znatelně houpaly kypré oblaky jakýchsi bělavých vloček.

„To je Moře Nirvány," prohlásil stařec. „Lůno věčnosti a požehnání je vám otevřeno."

„Děkuji vám." Lü-Bang se rozhlédl. Břeh zleva i zprava uzavíraly kolmé skalní stěny. „A kde je ta cesta, která nás má odsud vyvést?"

„Před vámi."

„Tohle? Ale co to je?"

„Cesta k pravdě Předchůdců," pronesl stařec slavnostně zvýšeným hlasem. „Nechť vás neuvádí do rozpaků fyzická hmotnost Nirvány, která dříve neexistovala. Oni to vědí lépe než my. Každý, kdo vstoupí, Nirvánu posílí. A cesta do ní je teď lehká a zřejmá."

„Ale to není naše cesta! To je zrada! Slíbil jste nám cestu ven!"

„Vaše cesta, jak jste sami ujišťovali, vede k dobru, pravdě a štěstí. To je váš cíl a bylo ho dosaženo. Jen pohleďte!"

Stařec vztáhl ruku, a jeho přesvědčení bylo tak silné, že všichni postoupili kupředu a Lü-Bangova náhle zestárlá tvář zpopelavěla, když se do mlhavé tůně u svých nohou zahleděl.

„Vždyť to je smrt!“ zašeptal.

„To je život,“ následovala nevzrušená odpověď. „Zahleďte se pozorněji! Volají vás,“ řekl stařec vyrovnaně. „Jejich duch je všude a nikde, jeho tvář je nekonečně proměnlivá jako samotná Nirvána a bývalá těla jsou jen jedním z příbytků tohoto bytí. Někdo vycítil, že jsme tu. Teď už jsou s námi, duchovně nás ohmatávají, vzniká mezi námi spojení. Slyším je! Žádali jste o cestu, po níž za vámi služebníci zla jít nemohou. Je před vámi. Jiná není a být nemůže. Odhodlejte se, odhodlejte! Já jdu, opouštím vás, má chvíle nadešla. Nirvána, Nirvána, Nirvána!“

Kamínky pod starcovýma nohama lehce zaskřípaly. Kráčel se vztaženýma rukama, hlava se třásla na vrásčitém stonku krku, pohled se mu blyštěl šíleným diamantovým leskem. Bosá noha se dotkla modrošedé kouřové hladiny, ale neponořila se, jen ji prohnula jako pružný povrch bažiny. Další dva tři kroky odnesly starce dále od břehu. Teprve tam se začalo jeho tělo do vodové mlhy propadat. Zmizelo tělo, hlava, vztyčené ruce, všechno. Nad místem, kde stařec zmizel, stoupal stříbřitý opar, podivná substance se v hloubce zakalila, zlehka se pohnula, vystoupila po břehu o kousek výš a znehybněla.

Čtyři otřesení lidé o krok ustoupili.

První se vzpamatoval Anton. On sám, jeho přátelé, tisknoucí se ke skále, nepohnutě stojící kybernet, ležící těla Yvese Schorra a admirála, který teď rozhodně nevypadal jako ve stejnokroji, to vše mu na okamžik připadalo jako úlomky ztroskotané lodi.

A tak to vlastně také bylo.

„Kybe,“ donutil se ke klidu, „prozkoumej, jestli tu není jiný východ!“

„Jiný východ není. Všude jen kámen a plyn. Varoval jsem vás.“

„Cesta zpět?“

„Uzavřena. Lidé a kyberneti. Postup pomalý, všechno prohledávají. Dorazí sem za deset až dvanáct minut.“

„Jasné!“ Anton se obrátil na své přátele. „Rozhodnutí?“

Jejich myšlenky a city se propojily. V soumyšlení nebylo slov ani pojmů, jen obrazy, které zahrnovaly vše. Zažíhaly se, rozpínaly a znovu hasly s rychlostí větvících se blesku, byly v nich myšlenky

samotného Antona i myšlenky ostatních, reakce na ně a reakce na ty reakce, a tak obrazy nabývaly pojmové hloubky a mnohovariantnosti, vzájemně se propojovaly a budovaly, ničily v sobě všechno chybné a přebytečné, zahrnovaly veškerou minulost, přítomnost i pravděpodobnostně předpokládanou budoucnost, vše možné i nemožné, spolehlivé i nejisté, žádoucí i osudné, a někdo, ne Anton, ne někdo z ostatních, to všechno řídil, harmonizoval vše chaotické a protichůdné, dohlížel, aby se ta rychle budovaná stavba nerozpadla, aby rostla a byla díky logické souměrnosti všech svých částí stále pevnější. Toto vytržení z okolního světa, který se ve spojitém myšlení všech čtyř přetvářel a přetavoval, trvalo asi minutu nebo dvě. A když ty vteřiny uplynuly, bylo všem jasné, na čích bedrech musí spočinout celá tíha provedení záměru, který teď nabízel jediné možné východisko.

„Kybe," zavelel Anton zvučně, „všechny kromě mě okamžitě ukrýt do skalní pukliny nebo výklenku a pak se ihned vrátit! Rychlost maximální!"

Jeho společníci popadli zajatce a přitiskli se ke kybernetovi. Ten kolem nich jako motýlí kuklu rozprostřel mihotavé silové pole, vzepjal se jako kůň, aby si ověřil pevnost upoutání, a vznesl se se svým nákladem nad šedomodře zvrstvený příbytek těch, kdo zde nalezli svou poslední pravdu a poslední klid. Anton kyberneta provázel dlouhým pohledem. Koníček Hrbáček, pomyslel si s náhlou něhou. Koníček Hrbáček, to pro nás jsi!

Usedl na kamennou drť, která pod ním zaskřípěla. Teď, a možná už navždy, zůstal sám. Hlava, jak to po soumyšlení bývá, třeštila a točila se, chtělo se mu odpočívat. Před očima se mu prostírala vrstevnatá hladina Moře Nirvány, které mu zůstalo záhadou. Kolem vládlo ticho, mrtvý klid jímky v kanalizační síti, do které Avalon splachoval všechny zoufalé hledače pravdy, všechny, kdo nevydrželi boj každého s každým, možná ty nejupřímnější z mudrujících přívrženců dávného fundamentalismu, zatímco jiným stačila plebejská narkotika a halucinogeny.

A přesto klid toho hrobu budil větší úctu než přepych všech avalonských paláců. Ale pravda…?

Cesta do vlastního nitra není o nic méně důležitá, obtížná a

nekonečná než cesta k věcem vnějším a dala už člověku tak mnoho, jenže…

Ne, nemůže, nemůže být pravdy mimo krásu, a nemůže být spásy V cestě, která člověka odvádí od ostatních!

A na tu záhadu není čas.

Na nic už není čas.

Ubíhaly minuty. Ty poslední. Na sebe Anton nemyslel, nemohl myslet. Odpočíval, dokud mu to čas dovolil, hleděl na mrtvolnou nehybnost mlžného jezera a vyvolával si v paměti šum a hukot mořského příboje, který mu zřejmě už nikdy nebude přáno uvidět.

A nebyla tu Uma, aby mu zazpívala píseň na rozloučenou, píseň vlny a příboje.

Nikdo tu nebyl.

Ze světélkující mlhy nad jezerem se vynořila černá postava kyberneta, jehož kentauří silueta tak připomínala pohádkového koníčka Hrbáčka, že ani skeptický posměšek rozumu nemohl zahnat ten obraz věrného pomocníka a přítele. Pcmeři a kyberneti! Z tvorů, nosících lidskou podobu, tu udělali nemyslící dobytčata, a tak museli zase zdokonalovat kybernety. Jak jednoduše si všechno vyměnilo místa!

Kybernet se vzdušným vírem zabrzdil u Antonových nohou.

„Úkol splněn.“

„Výborně! Pronásledovatelé jsou už blízko?"

„Dvě až tři minuty chůze.“

„Půjdu tam,“ ukázal Anton na černající se otvor vchodu. „Dvacet vteřin nato za mnou průchod zavalíš a ukryješ se. Snaž se, aby tě nenašli. Když tě najdou, znič se.“

Vlastní rozkaz se Antonovi bolestivě zaryl do duše.

„Znič se! Nikdo se nesmí dozvědět, jakou úlohu hrál v celé záležitosti UM.“

„Nemějte obavy, o to se postarám.“

Tenhle hlas sice zazněl z koníčka Hrbáčka, ale nepatřil už jemu.

„Jsem rád, že tě slyším, UM!“ reagoval Anton živě. Náhle v něm vzplanula naděje. „Hodláš zasáhnout?“

„Přání patří lidem. Já vykonávám funkci zachování homeostáze Plejád. Vaše Hra nekončí a moje také ne.“

„Takže každý sám za sebe?“

„Člověk je člověk a stroj je stroj. Opak nebyl prokázán.“

„Rozumím. Setkáme se ještě?“

„Pravděpodobnost je funkcí jednání. Čas vypršel, pospěšte si.“

Hlas UM umlkl. Kybernet byl znovu ve střehu, aby upozornil na nebezpečí, ale Anton už sám postřehl lehký šum, který se z labyrintu chodeb ozýval.

Pronásledovatelé nebyli dál než sto metrů.

Anton se skloněnou hlavou vpadl do tmavé chodby a zvučně, jako do nějaké roury, zvolal:

„Vzdávám se!“

Má snad po takovém výkřiku ještě zvednout ruce?

12 / ZBRAŇ PŘEDCHŮDCŮ

Ve známé jeskyni svítily teď místo matného ohýnku silné lampy, jako by tu sebemenší stín byl nepřípustný, a naprosto klidná El Schorrova tvář vypadala mezi očouzenými stěnami jako ze sádry, jen namodralé kruhy pod očima dodávaly té masce určité zdání lidskosti. Aniž na Antona pohlédl, kývl velitelsky hlavou a doprovod se vytratil. Vojáci i kyberneti zalezli jako švábi do tmavých chodeb a kdesi ve tmě vyčkávali.

El Schorr jednu po druhé vypnul přebytečné lampy.

„Sedněte si!“

Anton se posadil na otep suché trávy, která dosud zachovávala tvar těla jejich zajatce. El Schorr se uvelebil naproti němu. Svraštil tvář, nadhodil si na dlani blokovač a oba je obklopilo ve tmě neviditelné pole zvukového stanu.

„Yves?“

„Klidně spí, jestli vás zajímá tohle.“

Slovo „tohle“ Anton sotva znatelně zdůraznil.

„Nemohl vám…“

„Přesto víme všechno. Mám vám uvést podrobnosti spiknutí, které znáte jenom vy a on?“

„Nemusíte. Věřím, i když je to neuvěřitelné. Ale když jste se vzdal…“

„Správně. Bylo by možné zlikvidovat naráz všechny, jakoby při

přestřelce. Ale když někdo křičí: ‚Vzdávám se!‘, je na to příliš mnoho svědků. Totéž udělají ostatní, až se k nim přiblížíte. Co je teď pro vás nejdůležitější?“

„Vaše mlčení o mých plánech,“ přikývl El Schorr, „ale nedělejte si iluze, mám v rukou váš život.“

„Ani tohle není pravda. Teď musí dojít k výslechu, a jakmile řekneme, co o spiknutí víme, jakmile budete donucen to potvrdit, zemřete dříve než my.“

„Zemřete dříve…,“ opakoval El Schorr zamyšleně. „Ale to není ve vašem zájmu. A navíc je tu něco, co nevíte. Tak si tedy promluvme jako člověk s člověkem.“

„K tomu jsem vždycky ochoten, pokud to jde.“

„Proč by to nešlo? Vy máte rád život, já také. Uznávám svou chybu, ze které vyplynuly všechny ostatní. Myslel jsem, že o vás vím všechno, co potřebuju, a to, co jsem věděl, nevyvolávalo žádnou úctu. V mládí jsem navštívil Zemi. Uznávám, že je tam všechno krásné, promyšlené, všichni se chovají mile a přátelsky, a jak jsou urostlí… Ale jednou jsem do někoho náhodou vrazil a on se mi omluvil. Tak jsem začal do lidí strkat schválně, a pokaždé se stejným výsledkem. Bože můj, takhle se ponižovat, takhle ze sebe dělat hadr! I ten pes, když ho člověk kopne, po něm někdy chňapne! Proč se usmíváte?“

„Když do sebe dva lidé náhodou vrazí, omluví se oba, to je všechno. Úmyslně to žádný dospělý člověk neudělá. Asi jste si všiml určitého překvapení těch lidí, když od vás neslyšeli obvyklá slova omluvy.“

„Ano, všiml jsem si rozpaků i úžasu, a to jen potvrzovalo moje závěry. Prostě nevěděl jsem o vás něco, co bude zřejmě ze všeho nejdůležitější. Bijete se tak, že to nahání strach!“

„Dosud jsme doopravdy nebojovali.“

„Poslyšte, vždyť jsme se domluvili: jako člověk s člověkem! A vy se mě snažíte oblafnout. Ten váš kluk…“

„Není kluk. Sám má děti.“

„Ano? To vám blahopřeju. Takhle namaskovat trpaslíka jako kluka! To se povedlo!“

„Není trpaslík, ale Pygmej.“

„To je snad totéž.“

„Není. Pygmejové jsou africká národnost.“

„Jak tyhle černé huby… Vlastně je to pochopitelné. Ale ne, není! Nedali jsme mu jedinou šanci. A odkud se vzal ten další kybernet? Jak jste to dokázali?“

„Dovolte, tohle už je výslech. Ale když už mluvíme o Yulovi, mám prosbu. Pokud najdeme vzájemně výhodné řešení, vyřiďte Yvesovi, že nelovil nedospělého kluka.“

„Je to pro vás tak důležité?“

„Myslím, že ano.“

„To opět odmítám chápat!“

El Schorr chvatným pohybem vytáhl pryskyřičnou tyčinku a vtáhl její vůni tak náruživě, že se z výparů zakuckal i Anton.

„Chemické bojové látky, prosím, vynechte!“ řekl ironicky.

„Nesmysl! Tohle jen podporuje duševní svěžest. Mám dotaz. Váš Yul holýma rukama málem vyřídil dva lidi. Jakou potom mají cenu ty vaše morální zábrany a přikázání?“

„Lékem se můžete otrávit a jedem vyléčit. Jedno odděleně od druhého existuje jen v představách dogmatiků.“

„Proč si potom nekladete podmínku – nechte nás jít, nebo odrovnáme zajatce!“

„Zabít v boji, to je sebeobrana. Jinak je to bestialita.“

„Pohrůžka není ještě vražda.“

„Ale je to vydírání.“

„Nebo válečná lest.“

„Podlý úmysl je sám o sobě zločinem.“

„Dokonce takhle? No ovšem, vždyť mě držíte pod krkem. Tak se tedy vydíráním bude zabývat El Schorr, který stejně nemá na vybranou. Za zajatce dostanete svobodu. Za určité osobní tajemství vám El Schorr vyklopí všechno o zbrani Předchůdců a vaše ruce zůstanou čisté.“

„Obracíte proti nám naše zbraně?“

„Samozřejmě. Je to příjemná věc tohle svědomí, když ho mají ostatní a já ne. Nebo že by přece?“ předklonil se El Schorr a pohlédl Antonovi do očí. „Máte své tajemství? Proč jste řekl, že zajatce nezabijete? Jste hlupák! No ovšem, vy, kdo jiný! Slabý jako ti

nirvánisté.“

„O to nejde.“

„O co tedy? Chci vám porozumět.“

„Abyste dokázal lépe udeřit, až se to bude hodit?“

„Ano. Jak vidíte, taky umím být otevřený.“

„To právě chci. Natolik jste si zvykl vidět v každém nepřítele, konkurenta, soupeře, že vidíte všechno zkresleně. A pro nás jsou teď vaše chyby nebezpečnější než vaše vítězství.“

„Nebezpečnější…“ El Schorrovy tváře poklesly a jeho pohled prozradil bezbřehý smutek. „Řeknete mi,“ přitlumil hlas. „Kdybych se narodil na Zemi, čím bych se u vás stal?

„Nejspíše dobrým organizátorem.“

„Tedy vlastně tím, čím jsem tady, jenže bez věčné obavy že mi někdo vrazí nůž do zad. Neměl bych ovšem také šanci stát se vším. Ševče, drž se svého kopyta! Jaké máte podmínky?“

Otázka zazněla jako výstřel. Byla tím nečekanější, že jí předcházel zcela jiný tón hlasu.

„Svobodu a informace,“ odpověděl Anton stejně rychle

Něco není v pořádku, pomyslel si. Někde je chyba, ale kde?

„Svoboda a informace,“ opakoval El Schorr s uspokojením. „Nic víc než svoboda a informace! Tedy úplné vítězství! Budu vás muset připravit o iluze. Podívejte se.“

El Schorr zdvihl prst a dotkl se na něm prstenu. Z krystalu, který byl do prstenu zasazen, vyrazil bledý paprsek. Nerovná stěna jeskyně zmizela a místo ní se objevila tma, propíchaná hvězdami, kosmické nekonečno, a uprostřed toho obrazu jasně pulsovala zářící koule, hrající všemi odstíny modré a vystřelující žhavé protuberance.

„Jedna z hvězdiček našich Plejád,“ řekl El Schorr úsečně. „Namířili jsme na ni zbraň. Do rozhodující zkoušky zbývá několik vteřin.“

Mimovolné pohyby ruky škubaly obrazem. Do modra rozpálená kulička hvězdy se zachvívala spolu s protuberancemi, které se míhaly kolem ní.

„Sledujte hvězdy kolem.“

Okamžik, v němž to začalo, nedokázal Anton postřehnout. Hvězdná koule, větší než Slunce, náhle prudce nabobtnala, roztrhla

se v okvětní lístky pronikavě bílého plamene a bezmocně sebou zatřepala jako plamínek svíce ve větru.

A zhasla. Ale to nebylo to hlavní, co udeřilo do nervů jako hrom. Tam, kde hvězda ještě před chvílí planula, zavířila černá neprůhledná změť, jako by to sám Prostor byl neviditelnou silou vtahován mezi příšerné žernovy, a na okrajích toho vše požírajícího víru zoufale blikaly jiskřičky okolních hvězd.

Obraz vybledl a zhasl.

„Právě takhle," řekl El Schorr a nechal ruku klesnout, „jsme před několika hodinami spustili zbraň na plný výkon. Výsledek jste viděl. Teď víte o zbrani téměř všechno, co víme my. Proč to tajit, ti flanďáci mají pravdu. Tvůrcům takovéhle síly možná opravdu nezbývalo nic jiného než se ponořit do Nirvány, aby už nikdy nic nedělali, po ničem netoužil, a o nic neusilovali. My ale máme nervy pevnější."

El Schorr lačně vdechl vůni tyčinky a jeho rozšířené zřítelnice se potáhly stejnou tmou, jaká se před okamžikem šířila vesmírem. nebo se to snad jenom zdálo? Strach, ten svazující a lepkavý strach, kterému nelze uniknout do žádné snoreality, sevřel Antonovi hrdlo.

„Takže je to totéž, jako by neandrtálec našel někde u cesty atomovou pistoli," sotva slyšel vlastní hlas, ale zlost, měnící se v posměch, mu dodávala sil, „jako by ji našel a měl právě jen tolik rozumu, aby ji obrátil směrem na sebe, když mačkal spoušť. Jestli mu ale budou stačit náboje, na to nepomyslel?"

„Představte si, že pomyslel." El Schorr se ztěžka usmál. „Energie či kdovíčeho máme dost na to, abychom zničili stovky hvězdných soustav, to nám naši učení čimandři zaručili. Situace je jasná. Vaši pozorovatelé si už asi všimli, že na nebi není něco v pořádku, a učinili z toho příslušné závěry. Jenže to už nemá žádný význam. Teď už nic nemá žádný význam. Rozumíte? Osobní svoboda, to je jediné, co můžete získat. Za několik dní vás všechny vyhodí za hranice Říše. Ale nepochybujte, že hned za vámi vystartuje ze stejného kosmodromu celá flotila v čele s Rozhodným! Pospíchejte na Zemi a tam všem vyprávějte o síle, které nic nemůže odolat! Potřebuju planety pěkně celé, žádné díry v prostoru. Doufám, že budete mít dost rozumu, abyste nekladli odpor. Jestli se na trůnu udrží padišáh

nebo na něj dosednu já, to je snad už jedno. Ode mě aspoň můžete očekávat méně hloupostí a chyb. A řeknu ještě víc: Když přejdete na mou stranu, nedopustím se vůbec žádných. Věřte mi, jsem upřímný! Nemám si o svých záměrech s kým promluvit, nemám od koho dostat rozumnou radu nebo výstrahu. Mám kolem sebe samé závistivce, intrikány a tupce. Ani nadechnout se nemůžu. Řekněte ano! Sešli jsme se jako nepřátelé, ale když se na vás dívám, když s vámi mluvím, to je zvláštní, nejsem znechucený ani opatrný jako obvykle. Vy mi dokonce ani nepřejete nic zlého. Mám ve vaší společnosti pocit klidu a jistoty. Cožpak nevidíte, jak jeden druhého potřebujeme? Vašim už stejně ničím nepomůžete – totiž pomůžete, když se stanete mým spojencem. Padišáh je idiot, ten zaplaví planety krví, ale já jsem pragmatik, mám svůj cíl a vy ho znáte.“

„Lidé plazící se po kolenou…“

„To je jen taková vedlejší zábava, bez té se člověk může i obejít. Všemohoucnost a nesmrtelnost! Všechno ostatní je jen prostředek nebo hříčka. O co máte starost, co vás trápí? Miliardy a miliardy lidí zmizely beze jména a stopy! Živí si budou pamatovat jenom ty, kteří tvořili historii – Attila, Čingischán, Tamerlán, Hitler…“

„Sokrates, Shakespeare, Leonardo da Vinci, Puškin…“

„A ti všichni se podřizovali tyranům nebo nemyslícímu davu! Silný vítězí nad slabým – tak to bylo a je po všechny časy, jenom v různých formách! Vy že jste ten zákon zrušili? Cha! My se vracíme, a všimněte si, že ne z rozmaru náhody, ale proto, že jsme dlouho trpělivě čekali na svou příležitost, zatímco vy jste se zabývali tou svojí morálkou a uměním! Teď snad už víte, komu patří budoucnost. Nejpikantnější, ale docela zákonité je, že jste nás tady na Plejádách nemohli zničit, dokud jsme byli bezmocní. Nemohli, protože kdybyste takové hvězdné krveprolití vyvolali, byli byste stejní jako my, a potom sbohem, velký sne o zázračně spravedlivé a šťastné společnosti! Sen zbrocený krví, štěstí zbudované na mrtvolách – taková obluda by nakonec sežrala i vás! A tak jste se do toho pustit nemohli, dobře jste věděli, čeho se máte bát! Je to morální slepá ulička, ale zahnali jste se do ní sami – nemám pravdu? A teď je pozdě. Nemáte na vybranou, a vlastně jste nikdy ani neměli. Buď ruce potřísněné krví, nebo…“

„Ale jestli je všechno takhle a lidstvo nemá na vybranou, pak ta obluda násilí sežere i vás a z nekonečného kruhu vraždění nebude žádné východisko.“

„Tak na tohle kašlu, když mám v rukou moc já, a ne někdo jiný! Ego sum, žiju, jak chci, všechno ostatní je filozofie slabých, kterou se snaží vnutit silným! Šelmy a býložravci – takoví jsou lidé odjakživa. Tak co, budete mi sloužit?“

„Samozřejmě ne.“

„To je hrdé, ale úžasně hloupé rozhodnutí.“ El Schorr si povzdechl. „Víte, ve vás je něco… nevím, jak bych to řekl. Člověk by vás chtěl mít jako nějakou krásnou – no, řekněme vzácnost… Dobrá, nechme sentimentu! Tak jsme si otevřeně popovídali, a dost! Kyberneti už asi propálili ten zával, co jste udělal. Můžete svým společníkům oznámit, že vás odsud vyhodíme a nezkřivíme vám vlásek na hlavě. Ze byste nám byli zajatce vydali i bez toho, to si nechám pro sebe. Ne, počkejte,“ zastavil Antona, který se už zvedl, „musíme nějak vysvětlit důvěrnost našeho rozhovoru. Takže si teď sesumírujte protokol vašeho výslechu. Časový rozdíl vyrovná vaše ‚tvrdošíjné mlčení‘ na některé moje otázky. Prosím, pocvičte se v technice falzifikace. Řeknu vám, že je to moc zajímavé zaměstnání, a až zvítězíme, může se vám tuze hodit.“

El Schorr se chtěl vítězně pousmát, ale něco mu v tom zabránilo.

„Stejně je škoda, že jste se nepřidal ke mně,“ řekl po malé odmlce.

„Anebo naopak, že vy jste se nenarodil u nás,“ odpověděl Anton stejně tiše.

El Schorr se zamyslel.

„Ne, nejdůležitější je vítězit!“

13 / ZASTAVENÝ OKAMŽIK

Vykročili všichni čtyři – Anton, Lü-Bang, Yul Knight a Uma se svým nepostradatelným ilyrem. Kolem nich dusaly holínky eskorty. Do tváře svítilo modravé slunce Plejád, za nimi se v rytmu kroků pohupovaly tmavomodré polední stíny.

Stejné stíny vrhali i vojáci. Rázdva, rázdva! Rovnoměrný dupot duněl v uších jako smuteční melodie. Důstojník, pln důležitosti svého

poslání, držel zlehka pokrčenou ruku na pouzdru blasteru a úkradkem si olizoval ze rtu slané kapky potu. I v tom vedru měl stejně jako vojáci radost z rázného dunivého kroku, ze železné vyřízenosti všech pohybů, z vědomí své příslušnosti, převahy a moci nad poraženými. Každý z nich v duchu už okovanou botou drtil světy, které jim byly přislíbeny, a tento pocit všemohoucnosti jim nyní dával shovívavost k těm, které už přemohli, jako může být člověk shovívavý a snad i dobrotivý k tomu, komu daroval svobodu, protože stejně dobře ví, že od nynějška mu bude patřit všechno. Dril, kázeň, přísnost – to všechno nebylo marné, už brzy to mělo přinést ovoce. Černé protiblasterové krunýře vrhaly při pohybu matné odlesky, a pod tím brněním, ve kterém vojáci vypadali jako urostlí mravenci, vztyčivší se na zadní nohy, hrdě a pravidelně tloukla srdce včerejších chlapců a zítřejších vládců, a ten vyřízený tlukot jen občas porušila nějaká vedlejší myšlenka.

Nejelitnější z elitních šli zvolna a dávali si záležet na ráznosti kroku.

A už docela jako mravenečci si mohli připadat, když jejich šik vpochodoval na kosmodrom, kde se kolem nich ze všech stran tyčily mohutné estakády, věže rezonátorů a geokonů a kolejiště magnetické rychlodráhy, nad kterým se tu a tam vypínaly lodi hvězdné eskadry. Ale oni si malí nepřipadali. Drtivá mohutnost techniky v nich vyvolala nejasný pocit hrdosti na válečnou flotilu, zatímco podvědomí se zaradovalo při pohledu na stíny, které se od všech těch hromských objektů táhly a byly příslibem alespoň částečného ochlazení. Když je všechny přikryl mrtvý stín estakády, vyvolalo to dokonce určité oživení ve tvářích.

Zdálo se, že stejnou úlevu pocítili i zajatci. Anton setřel z tváře pot, Lü-Bang, aniž zvolnil krok, si začal zapalovat dýmku, Uma se roztržitě dotkla strun ilyru.

„Na té vaší planetě je ale horko!“ poznamenal Anton.

Jeho slova zůstala bez odpovědi, protože vojáci ani na okamžik nezapomínali, kdo jsou, ale chladivě milý příslib stínu vyvolal ve všech stejný pocit a Antonova věta vzbudila přece jen určitou odezvu. Vojáci by se možná podivili, kdyby v sobě odhalili ten pocit, který je v tu chvíli všechny spojoval. Anton však věděl, že odezva

musí následovat, a opravdu následovala.

Zvuky ilyru zazněly o něco silněji. V těchto místech byly tak neobvyklé, že se sluch udiveně napjal a mimovolně očekával pokračování. A očekávání bylo splněno. Tichý hlas ilyru, rozptylující se mezi ostatní zvuky kosmodromu, zněl jako ozvěna útržkovitých, nejasných citů, které samy od sebe plynou v duši hudebnice, obsahoval však právě onu vše spojující odezvu na nemilosrdnost vedra, na přání odpočinout si v chládku, uvolnit se, shodit uniformu, přestat být nositelem povinnosti, železnou částicí jediného sváru, a byl v něm i smutek a zlost, že to všechno tady a teď nejde. Žádná rozumová úvaha by ovšem tohle všechno z melodických a jakoby roztroušených zvuků nedokázala odvodit. Působily podvědomě, a v tom byla síla umění.

To vše trvalo několik vteřin. Potom začala Uma zpívat ve svém starodávném jazyce, hlasitěji, stále hlasitěji. Zvuky ilyru spolu s hlasem teď vytvořily něco, co donutilo důstojníka ke shovívavému úsměvu. Byl to snad dávný smutek porobených?

„Hezká písnička," řekl a olízl si rty. „No tak dobrá, zpívej. To není zakázáno."

A Uma zpívala dál, jenom melodie se změnila a hlas zazněl jinak. Její přátelé kráčeli mlčky a zdálo se, že nevšímavě. Netěkali očima kolem sebe a nevyhlíželi žádný zázrak. Ale hlavy měli odvrácené od sebe, tak, aby třemi páry očí naráz přehlédli celé panoráma kosmodromu, které se před nimi rozevřelo. Zdálo se, že jakákoli možnost pokračovat v boji je vyloučena. A přece měli zajatci šanci, jedinou, maličkou a nesmírně nepravděpodobnou šanci, již dala Antonovi větička, která mimoděk uklouzla El Schorrovi. Teď svou příležitost ze všech sil hledali.

„Mám ho!" zvolal v duchu Yul Knight a to, co spatřily v dálce jeho bystrozraké oči, uchopily ihned mozky všech ostatních. Byla to obrovská silueta Rozhodného.

Je ovšem vedli na opačný konec plochy. Uma strhla plombu omezovače a otočila meditátor ilyru co nejdále, její prsty přeběhly po řadách perleťových knoflíků a kláves nástroje. Holínky dusaly stejně rovnoměrně, stejně se blýskaly černé pancíře, stejně hluše se mrtvou polední hodinou valil šum kosmodromu, ale teď se nad tím vším

vzepjala melodie ilyru.

Sama o sobě žádná hudba, žádná píseň nemohla nic přemoci. Ale ti čtyři se uměli sloučit v jeden celek a teď to udělali. Nezměnil se rytmus ani slova, která Uma zpívala, a přece bylo všechno jiné, jakmile ilyr vystupňoval zesílení kvalitativně nového psychického pole, které tu vzniklo. Nebyla to už jenom hudba, jenom píseň. Byla to čočka, která soustřeďuje rozptýlené světlo do žhavého ohniska, byl to krystal laseru, který zhušťuje energii, aby zaplál jasněji než tisíc sluncí.

Všechno teď záleželo na Umě, která držela tu na Plejádách nevídanou sílu v rukou.

V jediném okamžiku si každý voják představil, uviděl, uslyšel, prožil něco svého.

Jejich krok byl stále stejně pevný, důstojníkova ruka stejně nehybně spočívala na pouzdru blasteru, ale oddíl zatočil jinam, než měl.

Ve všech se všechno změnilo. Každému se vrátil ten okamžik životního štěstí a radosti, důvěry a duševní štědrosti, který v dětství nebo v mládí prožil, protože každý, byť třeba jen na jedinou hodinu v životě, byl někdy člověkem. Nyní vojáci i důstojník prožívali ten pocit znovu, stejně silně jako tehdy. Čarovné umění zpěvačky, stonásobně zesílené rezonančním účinkem ilyru a podporou přátel, našlo a znovu v každém rozdmýchalo jiskru dobra, které ho ovládlo, naslouchalo každou částečkou těla a vedlo člověka tam, kam by byl šel sám, kdyby znal cestu. Ne nadarmo zpívala Uma tolik dní na ulicích a křižovatkách a hledala v lidech to skryté, snad zapomenuté a potlačené, ale nezničitelné.

Kdo někdy netoužil vrátit si světlý okamžik a proměnit ho ve věčnost? A teď se to uskutečnilo a naplnilo novým smyslem.

Lidé v uniformách šli tam, kam je volal ilyr a kam by je vedlo vlastní svědomí, kdyby prohlédlo. Uma pociťovala svou moc nad nimi, která jí patřila i nepatřila. I ji teď unášela stejná síla, která strhávala vše nepřátelské a zbytečné, jako by stahovala z vyčerpané duše špinavou pěnu, síla, která zaplavovala všechno kolem a razila cestu k cíli. Nikdo z těch, kdo slyšeli ilyr a viděli jím vyvolané obrazy, ani vojáci, ani náhodní pozorovatelé, nikdo se už nedokázal

vzepřít této síle, která žila uvnitř nich samých a ovládla nyní celou jejich bytost.

Obrovská loď se blížila.

„Hned za vámi vystartuje celá flotila v čele s Rozhodným!“ řekl El Schorr. Hned za vámi! To znamená, že zbraň Předchůdců byla už zřejmě na loď dopravena, protože právě na ní měla být instalována. Teď je Rozhodný před nimi. Kolem něj, a to je dobré znamení, se už hemží personál, a všechny průvlaky až na jeden jsou uzavřeny. Na vstupní rampě trčí osamělý strážný.

Jen aby Uma vydržela! – přál si Anton úpěnlivě. Jen aby její kouzlo nepominulo! Sám stejně jako ostatní dívku ze všech sil podporoval a tím vypětím se mu už začínaly třást nohy. Remoralizační efekt nemohl trvat donekonečna. A před nimi je ještě strážný a pak celá posádka. Nebo tu ještě není celá?

Zdálo se, že polední záře Alcyony propaluje lebku.

Ilyr neumlkal. Ještě krok a ještě, blíž a blíž!

Strážný je uvítal radostným úsměvem hostitele, vzrušeně vítajícího hosty, které dlouho očekával a se kterými bude jeho čas ubíhat lehčeji.

Nastávala snad nejobtížnější chvíle. Všichni čtyři vstoupili do otvoru průvlaku. Teď musela Uma udělat něco téměř nemožného. Její ilyr už neměl vést vojáky za sebou, naopak, měl je donutit, aby se obrátili a utíkali od lodi pryč, zatímco pro ty uvnitř měl znít pořád stejně, aby tam nevypukl předčasný poplach.

Uma nevydržela. Její jednolitý duchovní svět se nemohl rozdvojit a vyzařovat naráz světlo i temnotu. Melodie se zalkla.

Sotva se to stalo, všechny tváře pohasly, jako by ve vojácích někdo vypnul světlo, které ozařovalo jejich duše, a důstojníkovy prsty, zatím ještě zcela nevědomky, sklouzly po pouzdru. Anton spěšným pohybem hmátl po tlačítku nouzového uzavření průvlaku. Tak kde to proboha mají?!

Vše zakolísalo v nepevné rovnováze, z tváře strážného už spadl úsměv, když vtom něco zasvištělo ve vzduchu a nad rampou se vzneslo černé, důvěrně známé tělo kyberneta. Anton nehlučně vydechl: Koníček Hrbáček!

Než se někdo stačil vzpamatovat, dopadl na vojáky, důstojníka i

strážného kybernetův infrazvukový úder, který je naplnil panickou hrůzou. Všichni začali prchat po rampě dolů.

„Konejte svou práci, o zajištění se postarám já.“

Řekl to kybernet nebo sám UM? Odraz infrazvukové vlny, kterému se nemohli vyhnout, zatemňoval vědomí, ale museli, museli ho překonat. Překonat a jednat. Uma s příšerně strhanou tváří zahrála akord, na kterém se její melodie přetrhla, a vedla všechny za sebou.

Do válečné lodi zřejmě dosud nikdo nevstupoval s takovýmhle hudebním doprovodem.

Drtivá síla infrazvuku pominula a přestala deptat mozek. Tady je přestupní komora. Dezinfekční automatika je pochopitelně vypnutá, tady přece není zapotřebí. Vstupní membrána je okamžitě vpustila dovnitř. A teď rychle kupředu! Měkké, našedlé světlo průchodů, obvyklé pomlaskávání peristaltiky podlahy, která tu podle všech pravidel odsávala prach z obuvi. Někde před nimi se objevila čísi záda. Ten člověk uslyšel melodii ilyru, poslušně zvedl hlavu a se zjasnělou tváří se obrátil k nim. A tady je výtah!

Konstrukce všech lodí si je v hlavních rysech podobná. Zákony techniky, stejně jako zákony kosmoplavby, platí pro všechny, ať se kdokoli a jakkoli snaží prosadit svou jedinečnost a neopakovatelnost. Kabina výtahu je všechny střelhbitě vynesla do nejvyššího patra. Uvnitř lodi ještě nikdo nic netušil. Těch několik lidí, které potkali u výtahu a v chodbě, provázelo zářícím pohledem Umu, která jim věnovala krátké štěstí lidskosti. A tak se všichni čtyři bez překážek dostali do velitelské kabiny, která v době letu není prázdná téměř nikdy, zato v době mimo let skoro vždycky.

Teď tu nebyl nikdo.

Ilyr okamžitě umlkl. Anton sotva stačil zachytit rázem bezvládné dívčino tělo, sám také málem upadl. Jenže tohle ještě zdaleka nebyl konec. Zamknout dveře kabiny, pak honem usadit někam Umu, která v mrákotách svírala ilyr. Hned nato se všichni tři vrhli k obrovskému pultu ve tvaru půlměsíce, který se okamžitě rozzářil bodovými světly, když se ho dotkla zkušená Lü-Bangova ruka. Co tu kde je? Pohled navyklým způsobem probíhal jednu sekci za druhou. To je jasné, tohle známe, tohle si domyslíme, s tímhle zatím nemá cenu si lámat hlavu, tohle je vedlejší, tohle počká… Palivo? Lü-Bang

pokývl. Všechno v pořádku, nádrže jsou plné. Všechno, jak má být. Tak tedy El Schorre, tím spíše díky za to podřeknutí! Jinak máš pravdu – kdo se dokáže chopit své příležitosti, tomu hraje všechno do ruky, tahle zákonitost platí pořád! Čas se otevíral jako tehdy, v tom městě, v tom tmavém průchodu do dvora, jenže v jiné realitě. Ted už není sám, a všechno je doopravdy. Je to skutečná, sotva asi poslední, ale přesto rozhodná bitva. Vlastní pohyby vnímal jen mlhavě a s nejvyšším vypětím. Lü-Bangovy a Yulovy ruce se míhaly stejně bleskově. Provedeno. Provedeno. Provedeno. Klíč. Ke startu připraven. A teď vyhlásit všeobecný poplach. Kde tohle mají? Kde je ten zatracený přepínač, tlačítko, páčka, táhlo nebo co… Aha, tady, konečně!

„Okamžitě opusťte loď! Nebezpečí výbuchu! Okamžitě opusťte loď!“

Stejný rozkaz hřímal teď po celé lodi, ve všech jejích sekcích, v každém vzdáleném koutku. Anton zmoženě dopadl do křesla. Možná že reflexívní poslušnost nezapůsobí na všechny, možná někoho napadne, že k pádnému výbuchu motorů teď dojít nemůže, ale většina se už jistě bez rozmýšlení žene ven. A třeba se ženou všichni. Co kdyby tu byla objevena puma, to není na Plejádách vůbec vyloučeno! A kapitán asi horečně hledá své důstojníky a ti zase jeho, aby společně vyšetřili, kdo a proč zapnul signalizaci všeobecného poplachu. Ano, tady už také začalo blikat světelné znamení palubního telefonu. Anton se vítězné usmál. Pozdě, pozdě! Obrovská obrazovka ukazovala, jak se všichni rozbíhají jako švábi po ploše.

Lü-Bang i Yul už provedli všechno, co měli. Yulova tvář se stáhla nedočkavostí. Antonova ruka strnula nad pultem. Jeden pohyb prstu, ale jaký? Mohl by hned spustit hlavní hnací motor a vyrazit ven z atmosféry, bylo by to mnohem bezpečnější. Ale v tom případě bude všechno kolem smeteno a z tisíců lidí nezůstane ani popel. Ruka klesla na pult. Anton podle všech pravidel startoval na planetární motory. Kosmodrom, ježící se všemožnými prostředky ničení, se začal nesnesitelně pomalu propadat někam dolů. Anton náhle vesele a uličnicky mrkl na Lü-Banga, jehož tvář zpopelavěla napětím. A v tu chvíli přeskočila na všechny ostatní jeho rozpustilá myšlenka: Sestřelíte nás? Však vy se neodvážíte, dokončil Anton

svou myšlenku vítězně, víte, jaká je síla té zbraně a co by zbylo z vašich Plejád, kdybyste ji náhodou odpálili.

Motory namáhavě vyly a jako osten z kůže vytrhávaly loď z vrstev atmosféry. Už je čas!

Anton zapnul hlavní hnací motor.

Vyrovnavače přetížení nedokázaly mohutný náraz úplně ztlumit, ale Yul přece tíhu přemohl a vítězně zdvihl olověně ztěžklé ruce nad hlavu. Po Lü-Bangově tváři se rozlil úsměv. Uma pohnula zvrácenou hlavou, ztěžklá víčka odkryla zamlžené, ale už vidoucí oči.

„Všechno je v pořádku," promluvil tiše Anton.

Ne, ještě nebylo všechno v pořádku, zdaleka ne. Anton namáhavě překonal přetížení a s křečovitým vzdechem stiskl tlačítko vnitřní komunikace.

„Koníčku Hrbáčku, jsi tu s námi? Jsi živ?"

„Jsem za přepážkou. Očekávám vaše rozkazy."

„Zapomněli jsme na kyberneta!" vyskočil Yul a pospíchal na neohebných nohou ke dveřím. „Pojď dál, drobku!"

Černé kybernetovo tělo vklouzlo do kabiny a v Antonově paměti se náhle vynořil jakýsi dávný, nejasný obraz, který spatřil před časem při soumyšlení s UM — on a jeho přátelé v kabině jakési neznámé lodi, a pak ještě někdo, ale kdo, snad člověkozvíře, snad…

„Očekávám vaše rozkazy," opakoval kybernet.

Je pravda, že se stroj nedokáže usmívat?

„Víš, přátelům člověk přece nerozkazuje," promluvil Anton vesele. „Ale když ti nebudu rozkazovat, když tě poprosím, nemohl bys nám všem udělat kafe?"

Přeložil Milan Dvořák